

Brassói Lapok

Ara 5 lei Péniek Főszerkesztő 103. szám Ara 5 lei
1931 * május 8 Szele Béla dr. XXXVII évtőlvcim

A nagy paktum árnyékában

Tehát mégis létrejött. A párt nélküli Jorga a régi liberálisok tömegeivel támasztotta alá jövődjét, viszont Ducák a Jorga-kormány érintetlen presztízsével foldozták ki népszerűségi hiányosságait.

A nemzeti parasztpárt, amely kétbalkezes kormányzatának közeli emlékeivel, a panamapádak hosszú sorozatával terhelten vonul a nagy csatába, többek között elmulasztotta azt is, hogy a régi választójogi törvény premissum igazságtalanságait és egyéb súlyos hibáit reparálja.

Nem szakítottak a prémios választójoggal, amint minden más tevékenységüket általában a horribilis prémiumok jellemezték.

A nagy paktum érthető íjedelmet okozott az ugynevezett kispártoknál, amelyek eljelenlégtelenedtek és valószínűleg elhullanak a nagy ütközetben.

Egyedül a magyarság az, amelyet nem érintenek a román pártok pártulásai, egyedül a magyar tömegek azok, amelyek nem forgácsolódhatnak szét és amelyek számára a választási eredmény nem a kormányképesség délibábját, hanem az életképesség, az élethez való jog demonstratív aláásmását jelenti.

A kisebbségi jogokkal lehet taktikázni egyideig, lehet „ez belpolitika” felkiáltással megponni a nemzetközi szerződésben garantált szabadságjogokat, de az idő, a feltámadó lelkiismeret a mi velésünkkel érleli. Az aratás pedig csak akkor lehet eredményes, ha beigazoljuk, hogy vagyunk, hogy mennyien vagyunk és erre pedig az egyetlen mód és alkalom: a választás.

Ezért van ennek a küzdelemnek ránk nézve döntő jelentősége. Mi vagyunk egyedül, akik nem miniszteri tárcákért harcolunk, hanem az emberi jogainkért, amelyeket eddig minden kormány megtagadott.

Senki sem engedheti meg magának a nem politizálás kényelmét, mert ez nem is politika. Árulás önmagunkkal és gyermekeinkkel szemben. Árulás a magyar nyugdíjossal, a magyar munkással szemben, aki 10 éves koplalás dermedt fájdalomával nyújtja kezét a falat kenyér után.

Mindenki váltsa ki választói igazolványát.

Tülekedés

A belügyminisztérium épülete napok óta ostrom alatt áll. Az önjelöltök, a mandátumvadászok tömegei vonulnak fel hogy a nagy zavarosból kihalászsák — mit? Az alkalmat ahoz, hogy közérdekűt dolgozzanak, hogy az életük egy jelentékeny részét a választók bizalmából és akaratából önzetlenül közéleti munkára fordítsák?

Szó sincs róla.

Ezek az emberek megtanulták gyakorlati tapasztalatok alapján, hogy a mandátum nálunk belépőjegy a kijárási lehetőség boldog Eldorádójába, ezek tudják, hogy a mandátum kis tüze mellett nagy pecsenyék sülnék, ezek állítólag pénzint kínálnak, mint a legszabályosabb üzleti befektetéseknek szokás, hogy pénzt keressenek.

Jorga szakembereket invitált és ők már nem is gondolnak más szakértelmre, hiszen ők is mérnökei lehetnek a nagy panamáknak, ők is kereskedői lehetnek a népjogoknak és ők is halászhai lehetnek a nagy zavarosnak.

Tragikus, de egyben nagyon jellemző is az a közellharc amely a belügyminisztérium környékén tombol.

Szemérmetlen éhesek aspirálnak a szemérmes éhesek falatjaira. Ezek már nevetnek azon, hogy a választók akaratát és bizalma kell az ilyesmire, ezek úgy tudják, hogy elég a választót egyszerű frázisokkal jóllakítani és megvan az öt éves alkalom a rabláshoz, a kalandorsághoz.

Kinevezéssé aljasították már régen és nagyon sok helyen a választást és ami még külön borzalmas, a kinevezési okmány a könyvek, amely milliókat döf oldalba.

Duca új vizekre irányította a liberális pártot

Csak a választások idejére szól Jorga és a liberálisok megállapodása

Hírek szerint elsőbb helyről kezdeményezték a paktumot

Duca

Bukarest, május 6.
A liberális párt elnöke, Duca volt miniszter kedd estére hívta össze a párt végrehajtóbizottságát, amelyen a liberális szervezetek szinte kivétel nélkül képviselve voltak. Duca beszámolt azokról a tárgyalásokról, amiket Argetoianuval, majd Jorgával folytatott le a két párt közötti választási kartell megkötése érdekében. Ismertette a megállapodási pontokat s aztán

arra kérte a végrehajtóbizottságot, hogy járuljon hozzá az egyezményhez, mert ez egyrészt a párt érdekének legjobban megfelel, másrészt a választások utáni időre semmi megkötöttséget nem jelent. A liberális párt megőrzi önállóságát s a választások lezajlása után olyan ellenzéki magatartást vehet fel, amilyent az ország érdeke megkíván.

Duca előterjesztése után a végrehajtóbizottság az egyezményt elfogadta. Ki-

szívargott hírek szerint a megegyezésnek mindössze két pontja van:

1. A liberális párt 80 kamarai és 20 szenatori mandátumot kap. A közös jelölőlisták tehát úgy állítandók össze, hogy a kikötött mandátum-szám biztosított legyen.

2. A választások utáni második napon az egyezmény megszűnik s úgy a liberális párt, mint Jorga pártja visszatérnek teljes akciósabadságukhoz.

A liberális párt és Jorga társulását politikai körökben sokféleképpen magyarázzák.

Legérdekesebb az a verzió, mely szerint a paktum nem a liberális párt kezdeményezésére és óhajára, hanem felsőbb sugallatra jött létre.

Eszerint a hír, vagy talán híresztelés szerint a liberális párt nem zárkozhatott el az elől a kívánság elől, hogy segítségére

legyen Jorgának a „nemzeti egység” cím alá bújtatott választási tömörülés létrehozásában.

Másrészt a liberális párt felé megnyilvánuló magas óhaj kitüntetés is volt, amire a párt építhet arra az esetre, ha a Jorga-kormányban bármi miatt el kell távoznia a helyéről.

Világosabb szavakkal azt jelenti ez, hogy a nemzeti-parasztpárt kegyvesztett lett az uralkodó előtt, aki most már a liberális pártot akarja olyan helyre állítani, hogy adott alkalmakkal átvegyje az ország vezetését.

A dolog helyes megvilágításához tartozik annak az elárulása, hogy ezi a beállítást elsősorban a liberális körök terjesztik és népszerűsítik. Ez viszont indokolhatja azt a föltevést is, hogy a nemzeti parasztpárt háttérbeszorulásáról szétteregtett kombinációk csupán ügyes választási trükkök.

Miért szakadt meg a román-német kereskedelmi tárgyalás

Bukarest, május 6.

Beszámolt a B. L. arról, hogy a napokban váratlanul megszakadt német-román kereskedelmi szerződési tárgyalások súlyos diplomáciai konfliktust idéztek elő. A Berliner Tageblatt tegnapi száma a megszakadt tárgyalásokkal kapcsolatban azt írta, hogy a román kormány a német tárgyalásokat a francia kormány nyomására szakította meg.

A lap jelentése szerint ugyanis a francia kormány barátságos, de nyomatékos demarsot intézett Bukaresthez, amelyben kérte, hogy addig amíg a német-

osztrák vámunió kérdése nem dől el, tartsa függőben a Németországgal kötendő kereskedelmi szerződés ügyét. Ebben a súlyos külpolitikai konfliktusban a román külügyminisztérium ma egy magyarázó kommunikét adott ki, amelyben

a külügyminisztérium kijelenti, hogy nem elvi okok miatt szakadtak meg a tárgyalások és következett be a konfliktus, hanem egy kínos félreértés következtében.

A német-román gazdasági tárgyalások ideje ugyanis összeesett a kisanantikonferencia idejével és ezért, minthogy a

román bizottság egyes tagjainak a kisanantikonferencián kellett résztvenniük, — a külügyminisztérium táviratilag kérte a német kormányt arra, hogy a gazdasági tárgyalások hatátnapját tolja ki,

A távirat azonban már későn érkezett Berlinbe,

ugy, hogy a német delegációnak egyrésze meg is érkezett Csernoviczba, ahol a tárgyalásokat kellett volna lefolytatni, a delegáció egy részét pedig a német kormány csak Budapesten tudta értesíteni arról, hogy forduljanak vsi zsBraenéeep, arról, hogy forduljanak vissza Berlinbe.

„Megvan az erős kéz”

Argetoianu átvette a belügyminisztérium vezetését

Nem várták be, amíg Grigore Filipescu Párisból visszaérkezik

Bukarest, május 6.

Ki lesz a Jorga-kormány belügyminisztere és ki fogja levezetni az új választásokat? Ez a kérdés ország közvélményét, azoknak a verzióknak a nyomán, amelyek az új kormány megalakulása óta elterjedtek.

Tegnap a Lupta jelentése alapján mi is beszámoltunk arról, hogy a kormány Grigore Filipescut, az Epoca jelenleg Párisban tartózkodó főszerkesztőjét bízta meg a belügyi tárca vezetésével s személyében meglátta azt az erőskezű embert, aki a választási mérleget a kormány javára fogja billenteni.

Ez a kombináció mára módosult. A

Curentul tegnapi száma már jelözte, hogy a kormány nem Grigore Filipescut, hanem Argetoianut állítja a belügyminisztérium élére.

Es ez a verzió ma valósággá is lett.

Argetoianu ma, szerdán délelőtt bevonult a belügyminisztériumba s átvette a belügyi tárca ügyeinek intézését. Ezzel a befejezett ténnyel aztán valóra váltak azok a hírek, hogy

a kormány mégis csak Argetoianuval, a paskező politikussal vezetteti le a választásokat.

Hogy aztán a választások mérlege hogyan billen Jorga felé és milyen arányban kerülnek ki győzelmesen liberálisok, arra a kérdésre még egyelőre nem lehet fele-

letet adni. Az eredmény tudniillik egyelőre az Argetoianu titka.

Argetoianu belügyminiszteri megbízásával azonban még mindig nem dőltek meg teljesen azok a kombinációk, amelyek szerint az új kormány belügyminisztere Grigore Filipescu lesz. Argetoianu kinevezését éppen az a körülmény tette indokolttá, hogy Grigore Filipescu még mindig Párisban tartózkodik, viszont

a kormánynak a választási küzdelem megkezdésével sürgősen szüksége van az erős kézre.

Ezért kellett Argetoianunak tegnaptól mára átvenni a belügyi tárca irányítását.

Magyarok a színpadon

Irta: Márai Sándor (Páris)

Egy, különben jövevény párisi színpadi rendező s egy, különben jövevény francia színpadi író, Gustav Baty és Bernard Zimmer, bemutattak a napokban egyik montparnasse-i színházban „A szép, vörös Duna” címmel egy színdarabot, amely magyar miliőben játszódik, a magyar tanácsköztársaság idejében, Budapestben, s szereplői kivétel nélkül magyar figurák. A darabot a főpróbán láttam, s akik ott voltak, magyarok, feszengve és kinosan érintve fogadtuk ezt az izlésteleniséget, — színdarabnak tákolmány, történelmi darabnak felületes, meghamisított és bántóan tájékozatlan, filmszcenáriumszerű együgyűség, helyenként melodráma, s mindenképpen alkalmas arra, hogy bosszúsággal, sőt felháborodással töltse el a magyar nézőt. Főszereplője Kun Béla, aki körszakállt visel, melomániás, s részben zongorázik, részben akasztat; s magyar arisztokraták és huszártisztek, akik egyrészt lázadást szítanak a kommün ellen, másrészt szeretnének a szovjetből élelmiszerjegyeket kapni, s e célból minden áldozatra hajlandók, — mert egyik, magyar arisztokrátának maszkírozott, főszereplő kijelentése szerint, „egy kis füstölt sonkáért” szívesen feladja ellenforradalmi meggyőződését... Ez az otrombaság persze tele van zenével, ahogy ezt a melodráma megkísérli, s a magyar Himnuszról Johann Strauss valcseréig minden olyan dallam felcsendül, amely a szép, vörös Duna partjain divatos. Hagyján, hogy a szerző nem tudja, milyen évszázban játszódott le a magyar tanácsköztársaság tragikus epizódja, se azt, hogy a magyarok milyen nyelvet beszélnek, s latin betűkkel írják-e, mert elmulasztott megnézni a lexikonban esekélyéseket. A magyar nézőt mindez idegesíti, de hát ez a kisebb baj, s aki haragszik, annak nincsen igazsága. A darab nem is érdemli meg, hogy több szót vesztessünk rá. A szerző, aki gyáván kibújik mindenféle állásfoglalás elől, s mindenkinek igazat ad, valamilyen amerikai újságban olvashatott egyszer riportot a magyar tanácsköztársaság eseményeiről, s arról, hogy a magyar szentkoronát a kommün alatt egy bérház padlásszobájában az ágy alá rejtették, — hogy mindezt melyik újjából szopta, ez titok marad, de való, hogy sok egyebet az egész történelmi eseményről nem is tudott. Ennyit a darabról, amelyet különben már néhány napja meglehetősen sikerrel játszanak.

A főpróba egyik felpontjában, amikor, szinte szégyenkezve ez ostobán brutális hamisítás miatt, a színház előcsarnokában álldó-gálltam magyar barátainnal, s csendesen, majd később hangosabban szívtuk a darabot, időnként odalépett csoportunkhoz kezét szorítani egy-egy francia néző, kritikusok, darabírók, színházi ügynökök, egyikünk-másikunknak ismerősei, s futtában elmondták véleményüket. „Hogy tetszik?” — kérdeztem egy francia darabírótól, akinek az estén játszották százötvenedszer egy darabját valamelyik párisi színházban. „Nem rossz”, — mondta elismerően, — „százszázalékos színpad, s főként jó, erős, magyar levegője van.” Mi magyarok persze összenézünk. De már jött egy másik francia kezét szorítani, neves kritikus, akiről tudom, mert magam kalauzoltam, hogy járt Budapestben, sőt magyar vidéken is, s állítólag az obligát elragadtatással távozott, legalább is ilyen hangnemben írt cikkeket később magyar utitapasztalatairól a francia lapokba. Ez már lelkesedett: „Kitűnő”, — mondta, — „nem is értem a Zimmer, hogyan tudott ráhibáztatni ilyen tökéletesen a magyar atmoszférára, hiszen sohasem járt ott... Mint ha Pesten lennék, ezek az igazi, hus- és vér magyar figurák... Telitalálat!” — mondotta elégedetten és elcsodálva. S aki franciával nem beszéltem az este, különösen olyanokkal, akik hallott, olvasott már valamit Magyarországról, s járt is egyszer életében arra, mind megerősítette, hogy a darabnak lehetnek talán irodalmi gyarlóságai, de „az a jó, hamisítatlan magyar levegője”, az felüldít.

Az a jó, hamisítatlan magyar levegője a darabnak néhány huszártiszt volt, akik egy budapesti filmfelirterben, uniformisban, statisztaszerepet vállaltak a szovjet filmjében, hogy kenyérjegyhez jussanak: és, ismétlem, Kun Béla, aki zongorázott, még pedig magyar népdalokat s időnként előadást tartott a világhíradalomról. Az utolsó felpontot aztán, leküzdve ellenszenvemet, iparkodtam francia szemmel nézni, s belélegzeni azt a jó, üdítő magyar levegőt, mely a darab atmoszférájából a francia nézőre áradt. Ez a kísérlet érdekes volt és tanulságos. A színpadon egytől-egyetlen magyar figurák járkáltak, már t. i. olyanok, akiket szerző, rendező és színészek magyaroknak képzeltek el. A darab mindvégig Budapestben játszódott, legalább is ezt olvastam a színlapon. S valóssággal elképpedtem a gondolatra, hogy ezt a torz, együgyű, hamis és groteszk karikatúrát egy magyar történelmi eseménynek, valaki, akár francia, akár más nemzetbeli, speciálisan magyar miliőnek láthatja s észlelheti, — olyan speciálisan magyar miliőnek, ahogy én francia miliőnek érzem például a „Cyano”-t, vagy orosz miliőnek, élő hus- és vér orosz emberekkel. „Az élő holttest”-et. Mert a franciák annak

éreztek, — ezt bizonyították a másnapi kritikák, ezt bizonyítja a siker, mely inkább a darab exotikus miliőjének szól, mint a történelmi, s ezt bizonyította minden francia ismerősöm, akit megkérdeztem. Meg kellett tehát tudnom, hogy a francia színpad görbétükreben ezek a fantasztikus paprikajancsik, csizmákandurok és hollymoodi ösödökre emlékeztető pusztabetyárok, csakugyan úgy hatnak a francia nézőre, mint magyar huszártisztek, magyar arisztokraták, sőt, mint speciális, senki más nációbelivel össze nem tévesztendő magyar filmrendezők, magyar kommunista bizalmiférfiak és népbiztosok, — s most egészen mindegy az, hogy a darab meghamisítja a történelmet, hogy félcmunka, melodráma és tákolmány: a fontos az maradt, hogy láttam színpadon azt a valakit, akinek a külföld engem, a magyart lát! Ez volt a megdöbbentő. Ez volt az élmény. Mert hiába tudom én, hogy milyen a magyar élet, milye-

nek kosztümjei és figurái, — bizonyára van a magyar életnek, kosztümnek, figuráknak néhány olyan árnyalata, amelyet az én szemem soha nem vesz észre, s ahogy én, ha ki-mondom ezt, hogy „francia”, s behunom a szemem, látok egy emberalakot, akinek személeírása bizony nem illik rá a negyvenmillió francia egyikére se, de számomra mégis ő a francia, — úgy vagyok én, a magyar, akit a „külföld most kezd felfedezni”, mert Ausztria állítólag évszázadokon át spanyolfal mögött rejtgetett, most kezd látni, most kezd valamilyen tipusképet megrögzíteni rólam, — te, meg én, mi magyarok, akik más milyennek vagyunk, s az ő számukra ilyenek vagyunk.

Milyenek vagyunk hát? Mindenekelőtt bajszunk van, s olyan jó katonásan járunk és beszélünk, — s nekem hiába jut eszembe az a tízmillió magyar arc, amely mind másféle, s magyarok, akik kopott saccóban, vagy rongyokban járnak, s nics bajszuk, és hiába beszélnek, — nem tagadhatom le, hogy a külföld számára az ott fenn a színpadon „a” magyar, ahogy titokzatos szűrőkön át, bajuszpedrő-plakálon, keserűvízes üveg címkéjén, operett-librettokon és filmszcenáriumokon át a külföld öntudatába felszivódott. „Szép, derék, magyar ember” — mondják fejbologatva a franciák, — s belép a színpadra egy csiz-

Amíg Lengyelország és Románia katonai ereje nagyobb...

Gömbös magyar hadügyminiszter beszéde a hadügyi költségvetés tárgyalásán

Budapest, május 6.

A magyar képviselőház keddi ülésén a honvédelmi tárca költségvetését tárgyalták. Az elhangzott különböző fel-szólalásokra Gömbös hadügyminiszter személyesen válaszolt.

A leszerelés kérdésével foglalkozva megállapította Gömbös, hogy

a lefegyverezett Magyarország 35 ezer katonájával szemben a kisanant béke-létszáma 584 ezer fegyveres.

A kisanant államok hadifelszerelése viszont 18 ezer 200 golyósóróbból, 5 ezer 760 ágyuból és 6 ezer 200 gépfegyverből

Gömbös

áll. Ezekhez számítódnak még a hadi-repülőgépek. A különbség tehát olyan nagy, hogy leszerelésről nem lehet szó más értelemben, minthogy a koalíció ezt a különbséget megszünteti. Ha a leszerelést komolyan akarják megvalósítani, úgy ennek az előfeltétele a teljes egyenjogúság minden vonalon.

Nyilatkozott Gömbös a szovjetveszedeletről is. Megállapította, hogy amíg Lengyelország és Románia katonai ereje nagyobb a szovjetekénél, addig a veszedelmet ő nem tartja aktuálisnak.

Gömbös beszéde után a költségvetést megszavazták.

RUDE PRADO:

„Milyen vételárat fizetett Benes Románia és Jugoszlávia Anschluss-ellenes politikájáért?”

A világsajtó további kommentárjai a lezajlott bukaresti kisanant-konferenciáról

Páris, május 6.

A francia sajtó tovább folytatja a lezajlott bukaresti kisanant-konferencia kommentálását.

A „Matin” leszögezi, hogy a német-osztrák vámunió mindjobban érvényesíti vonzóerejét és megbontja a kisanant államok összetartását.

Egyelőre ugyan a kisanant kebelében az elvi felfogás összhangban áll az érdekek követelményeivel, ha azonban késlekednek a Briand-terv megvalósításával, úgy könnyen megtörténhetik,

hogy Románia és Jugoszlávia a német blokkhoz csatlakozik, mert ennek keretében megfelelőbb piacot talál-

és így természetszerűleg arra is kényszerülnek majd, hogy politikai függetlenségüket megcsohorítsák.

A „Párisi Midi” ugyancsak a kisanant

konferenciával foglalkozva

nyugtalanodik a német befolyásnak a Balkánon való térhódítása és a franciák tekintélyének csökkenése miatt.

A kisanant-konferencián — írja a „Párisi Midi” — különösen jugoszláv részről erős németbarát áramlatok érvényesülnek. Franciaország jól teszi, ha levonva a tanulságokat, megerősíteni igyekszik befolyását a Balkánon.

A prágai „Rude Pravo” szerint a kisanant-konferencia titkos tanácskozá-sának nemcsak a három állam egyen-letlensége volt az oka, hanem az is, hogy Benes mindenáron el akarta kerülni, hogy nyilvánosságra kerüljenek azok a módszerek, amelyekkel a három állam egységes álláspontját mégis elérték. Benes titokban akarja tartani a vételárat, amelynek fejében megnyerték Romániát és Jugoszláviát az Anschluss-ellenes po-litikának.

Briand 5 pontja a vámunió ellen

Berlin, május 6.

Ma nyilvánosságra került Briandnak az osztrák-német vámunióval szemben kidolgozott javaslata, mely a következőket tartalmazza:

1. Államilag szervezett gabonabevásárlás a délkelet-európai mezőgazdasági államok támogatására.
2. Kedvezményes vámok a délkelet-európai gabona behozatalára.
3. Nemzetközi hitel a földmívelés finanszírozására.
4. A termelési és üzemi hitelek mobillá tétele az ipari és környező államok részére.
5. Ipari kartellek létesítése abból a célból, hogy az ipari államok ne

versenyezzenek egymással, hanem kontingentálják egymás termelését.

London, május 6.

A „Daily Telegraph” vezetőcikkben számol be Károly román és Sándor szerb király orsói találkozásáról. A lap odáig megy következtetésében, hogy ez a találkozás a „diktatura” kezdetét jelenti Romániában. A két uralkodó közötti beszélgetés főtárgya egyébként — az angol lap szerint — az osztrák-német vámunió volt.

Berlin, május 6.

A birodalmi gyűlésen Curtius ma bejelentette, hogy a német kormány a szakkörökkel együtt teljes erejéből hozzákezd a vámunió megvalósításához.

máskandur. A magyar néző persze fejét fogja. Biztosan éppen úgy, ahogy egy török néző fejét foghatná, ha a pesti Király-színházban bemutatják neki a „Gül-baba” című operet-tet, vagy egy orosz néző, ha a „magyar”-ban megnézi az „Oroszország” című darabot, melyet egy Neumann nevű német írt, vagy egy francia, ha a „Vig”-ben megtekint egy jó, igazi francia vígjáték előadást, Góth-al, mint Márkival, „tudod, jobb, mint Párisban.” A színpad torzít, ezt tudtam. De a sok kóc és csépű alatt, a maszk lényege, függetlenül a színész és az író szándékától, mégis, önkénytelenül azt adja, aki s milyen én a világ számára vagyok, — s ezt a maszkot, fogcsikorgató és tehetetlenül, vállalom kell, annál inkább, mert nem nagyon kérdeznék, hogy tetszik-e és vállalom-e?

Maradna tehát a propaganda, s nem a Gyurkovics-lányok-féle magyar irodalomnak, hanem a valódi magyar irodalomnak exportálása, — de ez már megint egy más kérdés. Addig is részem volt a szenzációban, hogy egy rosszhízemű színpadi giccmunkánál, cserepeiben és karikatúráiban, láttam a színpadon egyideig azt, akinek engem lát egy francia. Kinos élmény volt. Nem is megyek egyhamar „magyar levegőjű” színdarabot nézni párisi színházban.

Marokkó elszakad Spanyolországtól?

Tetuan, május 6.

A Spanyol-Marokkó területén kitört forradalmi harcok tovább tartanak. A hadsereg két pártra szakadt, royalistákra és köztársaságiakra, akik elkezdett küzdelmet folytatnak egymással. A hadsereg megosztásából természetesen hasznot húznak a bennszülöttek akik, hír szerint, meg fogják kísérelni a független Marokkó kikiáltását.

A spanyol idegenlégiót ma Tetuanba, Spanyol-Marokkó fővárosába rendelték, ahol általános sztrájk tört ki.

Hogyan dolgozik a szerb diktatura

Zágráb, május 6.

A horvát nacionalisták bünpörének keddi tárgyalása Grosz Sándor asztalos kihallgatásával kezdődött. A vádlott tagadta, hogy járt volna Magyarországon. Az elnök eleje tárta a rendőrségen tett vallomását, de a vádlott azt azonnal semmisnek jelentette ki, mert kinzásokkal csikarták ki belőle a rendőrség szájaie szerint való vallomását. A következő vádlott Budorovác Antal szabósegéd beismerte, hogy Browning-pisztolya volt, de arra házőrzés céljából volt szüksége és szüretkor akart vele lövöldözni. A tanukkal szemben tagadta, hogy bárkivel is tárgyalt volna bombamerényletekről vagy magyarországi fegyverszállítmányokról. Mindössze annyit ismert be, hogy három ismerősének Jugoszlávia területéről kitiltott hírlapokból olvasott fel közleményeket.

Lenyakozták Kína legelvetemültebb rablóvezérét

Sanghaj, május 6.

Tegnap, kedden végezték ki Sanghaj egyik terén a kínai birodalom legfélelmetesebb és legkegyetlenebb rablóvezérét, Hutinjung banditát és két cinkosát. A rettegett bandita lelkiismeretét ezernél is több gyilkosság, gyújtogatás és rablás terhelte s megerősítte, hogy amikor a veszthelyre vitték, több ezer főnyi tömeg ujjongott örömeiben, hogy végre megszabadul ettől a rémtől. Vang, a leghíresebb kínai hóhérvégei lenyújtott szekercecsapással ütötte le a rablóvezér fejét, majd a további csapásokkal lefejezte a két cinkost is. Az örömmámorban uszó tömeg a véres fejeket póznára tűzte és diadalmenetben hordozta körül a város utcáin, miközben a férfiak coppjukat lóhálták örvendezésük jeléül.

Megnyílt! Szig. 289 Új szálloda!

NEW-YORK

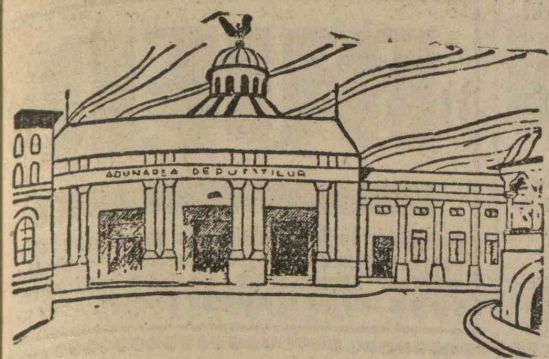
BUKAREST, CALEA GRIVITEI 143

(a Gara de Nord mellett)

és „HOTEL MARNA”, Buzești 3.

Egyágyas szobák 100-120 lejig kétágyas szobák 140-160 lejig, beleértve az összes illetéket. Modern kényelem, központi fűtés, meleg és hidegvíz, minden lakosztályban parkett, előzőeken kiszolgálás.

A tisztviselő és utazó uraknak engedmény.

Kisebbségi dezertőrök kerestetnek, akik most játszva bejuthatnak a kamarába

Jorga és a németek tárgyalásai egyelőre megakadtak

Hatiegan erdélyi miniszter kapott megbízást arra, hogy keressen megfelelő magyar disszidenseket az erdélyi kormánypárti listákra

Bukarest, május 6.

A kormány és a romániai német párt között megindult választási kartell-tárgyalásokban egyelőre szünet állott be. Jorga álláspontja ugyanis, amit a rapszodikus miniszterelnök a kisebbségek felé még akkor is tartani kíván, amikor a többségi pártokkal szemben már feladta, tagadhatatlanul zavart idézett elő.

Argetoianu kijelentette a német párt tárgyalóbizottságának, hogy a miniszterelnök nem kíván pártokkal tárgyalni, hanem személyekkel, hiszen az ország kormányzását is a káros párturalom háttérbeszorítása érdekében vette át.

Közben létrejött a liberális párt és a kormány közötti paktum, amit Argetoianu között ugyan, de amihez Jorga is kész örömet hozzájárult.

A német párt azzal válaszolt Argetoianu kijelentésére, hogy a romániai németiség kiválóan szervezett tömeg, amely a vezetőség utasítása szerint egy-

ségesen vonul fel.

A pártnak tehát nem állhat módjában az, hogy önmaga megcsufolásával egyéneket engedjen előtérbe nyomulni s ezzel esetleg a szilárd fegyelmességet is veszélyeztesse.

A romániai németiség csak a német párton keresztül kíván választási egyezményt kötni a kormánnyal. Argetoianu viszont azt felelte erre, hogy Jorga nélkül nem dönthet, meg kell várni, amíg a miniszterelnök is nyilatkozik a kérdésben. Jorga azonban eddig még nem nyilatkozott a német párt ajánlatával kapcsolatban. Ellennen munkához fogott, olyan munkához, amely egyszerre megmagyarázza, hogy miért ragaszkodik a kisebbségekkel kapcsolatban eredeti álláspontjához.

Egészen megbízható helyről származó értesülés szerint Jorga elhatározta, hogy a kisebbségi pártok megkerülésével, a „nemzeti egység” jelszava alatt kisebbségi jelöltet is szerez a kormánylistára, amelyeken ezek

szerint együtt indulnának: Jorga és Argetoianu személyes hívei, Lupu hívei, a liberálisok, a szakmai képviselők jelöltjei és a még ezután megszerzendő kisebbségi jelöltek: szászok, svábok, magyarok, ukránok, bulgárok stb.

Mindez természetesen a nemzeti egység érdekében történik...

A németek felé van már fogantatva Jorgának Brandsch személyében akinek utasítást is adott, hogy szerezzen a kormányisták számára szász és sváb jelölteket.

Ezért hagyta abba a német párttal megindult tárgyalásokat. Reméli, hogy a német nép fegyelmessége még sem olyan áttörhetetlen s Brandschnak majd sikerül személyes hívei közül néhány pesenyelesőre szert tenni. Ha egy akadt, Brandsch személyében, miért ne akadna több is?

Valószínű, hogy ezen a ponton csöndöt mond az új kisebbségi államtitkár, mert a német nép valóban fegyelmezett és egységes.

Ebben az esetben azonban még mindig meg lehet kötni az egyezményt a hivatalos német párttal is.

A magyar párt nem is közeledett a kormány felé, itt tehát világos a helyzet.

Hatiegan erdélyi miniszter kapott parancsot arra, hogy magyar disszidenseket keressen a kormány listái számára.

És ez a feladat nem is olyana nehéz. A magyar pártnak eddig is mindig voltak disszidensei, bizonyos, hogy most is akad néhány. Csak az a kérdés, hogy kik. Hatieganunak ugyanis tartania kell attól is, hogy a disszidensek „értékesebb” garnitúráját elhalásszák előle a magyar szocialisták egyrészt, másrészt azok a román pártok, amelyeknek már sikerült összeköttetéseket szerezniük a magyarság felé.

Legkönnyebben az ukránoknál ment a dolog. Itt Jorga már megállapodást is létesített Krakilia volt ukrán képviselővel, aki eddig sem a hivatalos ukrán listán szerezte meg mandátumát.

Manoilescu miniszter lapot indít Kolozsvárt

Kolozsvár, május 6.

Manoilescu ipar és kereskedelemügyi miniszter alapításában a napokban egy román nyelvű napilap indult meg Kolozsváron „Drumul Nou” címen. A lap körül, amelynek főszerkesztői tisztét Puscariu egyetemi tanár tölti be, Manoilescu közvetlen hívei csoportosulnak. Nincs kizárva, hogy az új lap csak a választások idejére fog megjelenni.

Merényletet kíséreltek meg az esti személyvonat ellen

Predeal, május 6.

Tegnap este Alsótömös és Predeal közötti vasútvonalon egy munkás, amint hazafelé ment,

a sineken egy bombát talált.

Azonnal értesítette a predealai csődőreget, amely bevezette a nyomozást, hogyan került a veszedelmes robbanószer a sinekre.

Averscu is egyedül megy

Bukarest, május 6.

Averscu marsall néppártja, ma, szerdán délelőtt foglalt állást arra vonatkozólag, hogy az új belpolitikai helyzetben milyen álláspontot helyezkedjék a választási küzdelem első napjaiban. A néppárt végrehajtóbizottsága előtt elsőnek maga Averscu szólalt fel és beszédében a következőket szögezte le:

A parlament feloszlátásánál a Jorga-kormány lábba taposta az alkotmányt és a parlamentarizmus hagományait. Tiltakozott Jorgának azon állítása ellen, hogy az utolsó évek folyamán a kormányok erősen megnyirbálták a Korona jogait.

Tiltakozott Jorgának ama fogadkozásai ellen, hogy a korona jogait ez a kormány adja vissza. Élesen bírálta azt az éles harcot is, amelyet Jorga indított a pártok ellen s hogy híveit nem pártmberékből verbuválta.

Averscu marsall beszédét azzal végezte, hogy ilyen körülmények között a néppártnak egyedül kell felvennie a választási küzdelmet.

Utána Goga beszélt arról, hogy kellő szervezettel a párt egymagában, minden paktum nélkül is eredményeket érhet el a választásokon.

A Lupta tiltakozik a terrorista gárdák politikai szereplése ellen

Bukarest, május 6.

Zelea Codreanu manifestációja, amelyben bejelenti, hogy a Vaszgárda önállóan vesz részt a választási harcokban, politikai körökben meglehetősen nagy felzúdulást keltett.

A demokratikus mentalitású lapok erőteljesen kifakadnak az ellen, hogy az ilyen „terrorista gárdák” is résztveheszenek a választásokon.

A Lupta egyenesen így veti föl a kérdést: hogyan lehetséges az, hogy ezek a terroristák egyáltalában törvényhozókat jelölhessenek az ország parlamentjébe, holott ők maguk törvénytelen alakulatok, amelyeknek feloszlátása már régóta esedékes lett volna. Mihailache annakidején

ki is jelentette, hogy feloszlát minden olyan terrorista célszerű tömörülést, amelynek nincs a működésre törvényes alapja, ígérete teljesítésével azonban adós maradt s ennek köszönhető, hogy az ország most ilyen visszas helyzetbe került.

A választói törvény ugyanis módot nyújt bárkinek arra, hogy jelölő listát nyújtson be, ha egyébként eleget tesz a törvényes formaközlésnek. Zelea Codreanu is jelölhet tehát, ezt megakadályozni nem lehet. Ha azonban a törvényes alap nélkül dolgozó Vaszgárdát feloszlatták volna, úgy Zelea Codreanu most nem lenne abban a helyzetben, hogy előhessen. Ime, Mihailache hanyagságának a következménye!

Szerda délelőtt a kémkedési pör rádió- szakértőjét hallgatta ki a hadbíróság

Bukarest, május 4.

A kémkedési bünpör szerda délelőtti tárgyalása újabb vádlottak kihallgatásával telt el.

Elsőnek Cumpăna mérnök áll a bíróság elé. Cumpăna Sorocamegyében született, középiskolai tanulmányainak elvégzése után Párisban szerezte meg mérnöki diplomáját, amellyel Bukarestbe jött és állást vállalt a Philips-rádió itteni főmegbízottjánál.

Az elnök természetesen tőle is azt firtatja, hogy miképpen ismerkedett meg a kémsszervezet tagjaival és hogy milyen szolgálatokat tett nekik. Cumpăna mérnök a hozzáintéztett kérdésekre a következőket mondja el:

— Averbuch ural, a beszarabiai csoport vezetőjével a Piccadillyben ismerkedtem meg. Ő mutatta be nekem Salamon Pált is, aki akkor Wagner mérnök néven mutatkozott be. Salamon alias Wagner beszélgetés közben arra kért, hogy rendezek be számára egy rádióadóállomást. Mesélt arról is Salamon, hogy milyen jól keres és nekem is nagy jövedelmet ajánlott fel. Én azonban csak baráti összeköttetésben maradtam vele.

Az elnök most a vizsgálati aktától megállapítja, hogy Cumpăna mérnök havonta 14.000 lejrt kapott Salamon után a kémsszervezettől. Hirtelen kérdezi tehát a fiatal mérnököt:

— Ha ön semmiféle szolgálatot nem tett a kémsszervezetnek, mégis miért kapott fizetést?

Cumpăna rövid habozás után a következő választal igyekezik a kérdésre megadni a felvilágosítást:

— Nem fizetésekként kaptam pénzt Salamontól. Egyszer a sziguranca letartóztatta Kasler nevű ismerősünket, aki jó viszonyban volt Salamonnal is. Ekkor kaptam pénzt Salamontól, még pedig Feinbiom kisasszony útján, hogy annak

segítségével barátunkat kiszabadítsuk.

Elnök: Honnan ismerte Kripert, a bukovinai csoport főnökét?

Cumpăna: Salamon közvetítette az ismeretséget. Ő kért meg arra, hogy Kripert részére is készítssek egy rádióleadó állomást...

Elnök: Milyen rádióleadóról volt szó?

Cumpăna: Rövidhullámú.

Elnök: Miért nem készítette el, hiszen tudomásunk szerint ön erre a célra 18.000 lejrt vett fel Salamontól?

Cumpăna: A megbízatást két hónappal ezelőtt kaptam. Akkor terveket kerestem Németországból, azok azonban nem érkeztek meg ideig.

Elnök: Ön hét hónappal ezelőtt vette fel az összeget. Csodálkozom azon, hogy ilyen sokáig vártak volna, ha valóban rádióról lett volna szó. Ön azonban nem ezért, de a kémsszolgálatok jutalmazása fejében kapta ezt a pénzt.

Cumpăna: Kémsszolgálatokat nem végeztem.

Most az ügyész emelkedik fel helyéről és azt indítványozza, hogy a vádlott szembesíttessék Salamon mérnökkel, a kémkedési ügy spiritus rektorával.

Salamon: Ismerem a mérnök urat. Rádiószakember.

Ügyész: De kémkedett is az ön számára.

Salamon: Ez nem áll. Cumpăna csak rádiókészülékeket csinált.

Elnök (lapoz a vizsgálati akták között és elővesz egy jelentést): Most rajta vesztett, Salamon. Az imént hazudott. Itt van önnek egy jelentése a bécsi központhoz, amelyben egy ügyes és használható emberről tesz említést. Ezt az embert maga „Radioman” álnéven jelentette be. Azonos-e ez a Radioman Cumpăna mérnökkel.

Salamon következetesen kitartva eddigi taktikája mellett, most is tagadó választ ad.

Cumpăna mérnök kihallgatásával elélt az egész délelőtti és az elnök 1 órákor szünetet rendelt el.

Kiirtjuk a tolvajokat — mondja Jorga

Bukarest, május 6.

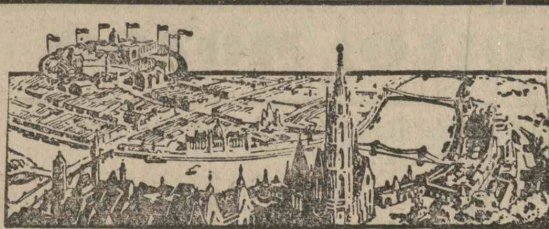
Jorga miniszterelnök egyszerre két párisi nagy lap tudósítójának adott nyilatkozatot s mind a két nyilatkozata alkalmas arra, hogy úgy Románia határain belül, mint a külföldön, óriási feltűnést keltsen.

Az egyik nyilatkozat a Matin hasábjain jelent meg. Ebben Jorga a következőket mondotta:

— Amikor kormányom átvette a hatalmat, nem egyszerű kormányváltás történt, hanem komoly és gyökeres rezsimváltozás. Az én kormányom programja az, hogy kímélet nélkül végezzon a pártok és a politikai klubok uralmával és hatalmi törekvéseivel. Az ország közéletét megtisztítjuk gyökeresen. — Első sorban a visszaéléseket fogjuk a legkönyörtlenebbül megtörölni.

Romániát tudniillik nem lehet addig kivezetni a gazdasági válságból, amíg minden sikkasztót és panamistát nem dugtunk börtönbe.

A Journal hasábjain jelent meg miniszterelnök másik nyilatkozata, amelynek lényege az, hogy az új kabinet nem akar diktatura útján kormányozni.

Budapesti Nemzetközi Vásár

1931. május 9—18.

Nyugat és Kelet árucseréjének hatalmas piaca. A magyar termelő erő és munka nagy bemutatója. 200 gyáripari szakma, a mezőgazdasági exportára és kézműipar termékeinek felvonulásával. — Nemzeti pavilonok a külföldi ipar számára. — 50 százalékos utazási kedvezmény. — Romániában a visszautazásnál, Magyarországon úgy az oda, mint a visszautazásnál. — Víz ummentes határátlépés. — Felvilágosítás és vásárlási tanácsok kapható Budapesten: A vásárlórodánál, V. Alkotmány-u. 8. — Brassóban: A Camera Comert și Industrie-nál az Európa Utazási Iroda Agentúrájánál, H. Aronson & Co. Piața Libertatei és a Wagon Lits fiókiánál, Str. Porții (Hotel Coroana) Ezenkívül Románia összes nagyobb városában, ahol e két utazási iroda fiókja, vagy a vásár közvetlen tb. képvisellete működik. Szg. 2109

(Minden jog fenntartva).

(71-ik közlemény)

A lánya sem jó, tul fiatal, nem méri eléggé a szót. Mikor óvatosnak kell lenni, heves, mikor hevesnek kell lenni, óvatos.

Éjjel felé, amikor Nagy Károly, aki a halottkém elköltözése után bagóhitre összeköltözött Fazekas Marival, hazaténfereg a nagyvendéglőből, oszlani kezd a társaság. Forintosné is szedi magára a nagykendőt.

A bába ránézett a hugára.

— Lidi lelkem, kísérd haza az Ilont...

Kiosztotta a szerepet. Az üzlet terjeszkedik, egyre több az ügynök. Az új vevő részére kikereste a megfelelő eladót.

— Kisird mán egy darabocskát...

A hajjában benne van minden utasítás. Mintha azt mondaná...

— Segéd ur, figyelmesen szolgálja ki a hölgyet...

*

A vak katona felesége és a bába testvére lassan vágnak át a téljézsakai fagyón.

A fiatal asszony készséggel és mérges lélekkel önti ki élete keserűségeit. A tehetetlen embert örökökné nedvező üvegsemeivel. Egyedül is elég lenne egy élet gondjának. Nyügösségeit, idegenségét, mozdulatlanlanságát. Az anyósát. Harcát a földdel, az adóval, a kamattal. A bérest. S a végén még egyedül marad.

Igen, a Zsuzsával kell beszélni.

Lidi megteszi, a testvére.

A jószágos Rozi is megtette. Cserné is. Maró Stefi is. Szende Mari is. Pápai János. Lipkáné. Bogyané. Józsné. Bedóné. Váradi Eszti. Patai Ilona. Tabajdi Sári. Kókainé. Nem is jut eszembe, lelkem. Kertésről jár át Csordásné, ő horgya az orvosságot.

Neki mindegy. Nem akarja rábeszél-ni. De látja, hogy a végén nagy önfeláldozásért még őt teszik ki a házból. Van valami kőcség. Majd megalkudnak.

Szemetel a hó.

A Tisza felől szél sivit. Ha egy pillanatra elhallgat az orkán hangja, idetesz a muzsika a nagyvendéglő irányából.

A Nagy-uccán, a templom előtt hó borítja az ártézi-kut vastestét. Szakállként lóg róla a sok jégcsap. Mint egy megmerevedett gnóm.

A parókia kerítése bedőlt, egymás hegyin-hátán a gyámfalak, gerendák. Cseppen a víz az átázott mennyezeten keresztül a szobába.

A pap és a papné szorosan összebujva alszanak a dunyha alatt.

VII.

Az asszony néhány napon keresztül szíves és közvetlen volt a férjéhez.

Alapjában semmiségekkel derítette fel a vak ember kedélyét. A léleknek, mely igényeit a végtelenségig lecsökkentette, elég volt egy-egy szó. Sőt elég volt egy-egy hangszó is. A testnek pedig, melynek minden igénye a kutyánál kezdődött és a szappannál végződött, elég volt egyetlen mozdulat is.

— Szígyellenim mán, hogy ezt a koszos inget horgya...

Jelentéktelen és a benne rejtőző alacsony képzet miatt igen otromba mondat. De Forintos mégis enyhe derülettel és boldog melegséggel töltötte el, mert magában rejtette az asszonyi gondoskodás ösztönét. A szegény, a kosz és az ing a család és az élet nagy harmóniájának édes, közös fogalmává olvadtak össze révületeiben.

Azonnal kész volt arra, hogy új közösséget építsen fel. Alázatosan, cse-

desen, türelmesen. Egy mustármag elégnek látszott ahoz, hogy vágyainak csudálatosan dus humuszából felmagosodjon a páma.

Igaz, ha változás történt, azt a föld okozta.

A félelemérzés attól, hogy ő keserű elhatározással a saját útjára tér. A félelem attól, hogy a rög és a ház gazdaszönyt változtat.

A kevesebb szó és a türelmesebb mozdulat a vagyont illeti. Nem őt.

De ez nem tesz számot. Bőven és végérvényesen megelégedett volna a külsőségekkel is. Nem is várhatott egyebet. Az őt érzékszerv közül a négy jelentéktelenebb megmaradt, az ötödiket, a döntő jelentőségűt elvesztette.

Ha történetesen megsiketül, nem tett volna semmit. Az Ember és a Föld párharcában nincs szerepe a hallásnak. Legfőbb nem veszi tudomásul, ha a kőbor kutya megugatja. S ha az asszony megkérdezi, hogy eladja-e tiz koronájával a rizlingit, azt feleli, hogy fél hat mult nyolc perccel. Megnevetik.

S ha más baja történik, még ennyit sem numerál. De a szem örök rabságra kárhoztatta. Elvesztette az összefüggést a legközvetlenebb világgal. Mint hal a szárazon.

Sokat hát nem várhat, különösen ott, ahol minden kapcsolatot, még szülő és gyermek viszonyát is kényszerűleg és hagyományosan az érdek szabályozza. Nem lehet messze terjedő erkölcsi horizontot kívánni azoktól, akik a mélyben élnek.

Három héttel ezelőtt Becsynél járt, akinél célzásokkal és sóhajtasokkal elpanaszolta keserveit. A tiszteletes fáradt szavakkal kárhoztatta a mai emberiséget, azt mondotta, új Szodoma és Gomorra következik majd be. Mennyeivel mások voltak a régié, hangoztatta papos szomorúsággal, lám, Dávid király, amikor Siklágban a legnagyobb győzelmet ünnepelte vak örömmámorában s közben meghallotta, hogy Saul a Gilbora hegyen véres harcban megverték, akkor megragadta a ruháit és megszaggatá azokat s mindenki aki ott volt, vele sirt nagy zokogással. Régen még együtt érzett ember az emberrel, most pedig anya megtagadja a gyermekét, feleség a férjét, egy istenük van csak, a pénz és ezért a nagy ítélet nem késlethet soká.

Amikor ezt hallotta, együtt érzett a pappal, a sablonos szavak mákonyszerűen hatottak rá. De most, megkönynyebbülsében egészen másképp gondolkodott. Természetesen találta azt, hogy az anyagiak szűnnek itt mindent: erkölcsöt, szeretetet, összetartást. Elvégre mindenki számára a legfőbb parancs önön élete, ezt pedig e szomorú tartományban a pénz határozza meg.

Honnan is vegyenek magasabbrendű fogalmakat? Hiszen nem is vártak tőlük soha, most sem várnak egyebet, mint polgári kötelességteljesítéseket: adót és katonát. Egyébként a sokszázados sorompók le vannak eresztve a falu határában.

Vajjon csodálkozik valaki a cigánylányon, ha porontyát, a zabgyereket kilógó mellekkel szoptatja az utcán?

Kárhoztatja valaki érte? Származik hátránya belőle? Szól neki apja-anyja? Megfeddi a társadalom? Gondol valaki arra, hogy ez erkölcselenség? Kisebbedik általa az egyéni sulya?

Nem csodálkozik és nem tiltakozik senki. Nem akarja senki sem felvilágosítani és fentebb emelni erkölcsi szintjét. Elfogadják úgy, ahogy van, szá-

badon álló keblekkel, félmeztelenül, rongyosan, piszkosan, törvénytelen gyerekkel, a maga társadalomkivüliségében.

Senki sem kérde tőle, miből él? Éhez-e? S ha éhez, mit gondolsz a tulajdon szentségéről?

Természetesen találják nyomorát, szemérmelenségét, tolvajtermészetét. Legfeljebb becukják, ha rajtacsipik. Így van ez a faluval is.

Úl az utcán és szinte már természetesen látszó szemérmelenséggel erkölcs-telenkedik és üzi a mélyben játékait.

Stere új pártot alakít

Az új alakulat neve: **Agrárszociálista párt**
Stere Erdélyben is kiepíti az új párt szervezeteit

Bukarest, május 6.

A Mironescu kormány bukása után Stere még egy utolsó kísérletet tett, hogy csoportjával együtt újra felvétesse magát a nemzeti parasztpárt keretibe, azonban Maniu, a nemzeti parasztpárt elnöke, mereven ellene szegült Stere kívánságának. Maniu ugyanis még nem felejtette el, hogy Stere az Adeverulban megjelent sorozatos cikkeiben, milyen öldöklő gunnyal támadta őt és pártja vezetését. Stere a nemzeti parasztpárti elnöktől kapott kosár után a szociáldemokrata párt körében érdeklődött, de onnan is csak elutasító választ kapott és most

a hatvanöt esztendő öregur elhatározza, hogy teljesen új pártot alakít.

Kolozsváron állítják fel Erdély részére a nagy rádióleadó állomást

Ujjászervezik a bukaresti leadót

Bukarest, május 6.

A közlekedésügyi minisztériumban egy angol és egy francia tőkecsoport ajánlatot nyújtott be a romániai rádióleadó állomások bérbe vételére.

Mindkét ajánlattevő tőkecsoport kötelezte magát, hogy teljesen ujjászervezi a bukaresti rádió, új leadóállomásokat épít és olyan programról gondoskodik, mely a radio előfizetőket teljes mértékben ki fogja elégíteni.

A minisztériumban hetekig tárgyaltak a két külföldi csoport megbízottaival és végül úgy határoztak, hogy legalább is

A volt nemzetipárti képviselő és a feketeszesz

Nagyvárad, május hó 6.

A nagyváradai ügyészséghez felülden érdekes feljelentést adtak be. A feljelentés megsejtkezője egy Silaghi Demeter nevű fiatalember, aki a legutóbbi képviselőválasztáson a liberálisok egyik jelöltje is volt és aki igen közel áll a régi liberális párthoz.

Silaghi Demeter hivatkozással arra az igazságügyi rendeletre, amelyet a miniszter minden ügyészségnek megküldött, követeli feljelentésében, hogy

azonnal tartóztassák le Roxin Teodor dr. volt nemzeti-parasztpárti képviselőt, aki szerinte a feketeszesz manipulációkban bűnös.

Silaghi beadványa szerint, aki, hogy adatait, illetve ügyészségi beadványát alátámassza,

felsorolja az Universulban megjelent mindazon cikkeket, amelyek adatszerezésen ismertetik Roxin Teodor dr. volt nemzeti-parasztpárti képviselő szerepét a feketeszesz körül.

Dr. Roxin Teodor volt képviselő egyike azoknak a nemzetiparasztpárti politikusoknak, akik Teianu államtitkár szöittjéhez tartoztak. Emlékeztetes, hogy Roxin a parlamentben nagy beszédben védekezett suttogások ellen, amelyek személyét is szóba hozták és

Roxin mint Biharvármegye tanácsának elnöke hatalmas befolyásával irtó háborút indított a kisebbségi lapok és munkatársaik ellen, amelyek ügyeit szellőztették.

Természetesen nem mulasztotta el a saját hazafiasságát, önfeláldozását és puritánságát szembeállítani a kisebbségi sajtó „államellenes” tendenciájával és az utolsó bihari tanácsülésen szimpátiatüntetést rendezett a nemzetiparasztpárt

BUER

a legjobb és legteljesebb vegyianyag talak nedvességének megszüntetésére. — Minden dobozhoz használati utasítás mellékelve. Kapható minden szakmabeli üzletben. 2128 Sz

SZÉKELY & RÉTI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. I.
MAROSVÁSÁRHELY
NAGYSZEBEN, BRASSÓ-I FIOKJAI
LESZÁLLITOTT GYÁRI ÁRON
AJÁNLJAK
A MODERN BUTORGYÁRTÁS
REMEKEIT
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT IS.

Akar ön képviselő lenni?...

Jorga telhívására gombamódra alakulnak a zugegyesületek, hogy parlamenti képviselőket szélhámoskodjanak ki

Csudajó dolog is lehet honatyának lenni

Bukarest, május 6.

A belügyi államtitkár ajtaja előtt az öreg Tanase, aki már több, mint harminc év óta teljesíti a belügyminisztérium első emeleti folyosóján szolgálatot, megcsóválja a fejét: — Nem... Ilyesmit még sohasem tapasztaltam...

És az öreg Tanasénak igaza van, mert amióta felépítették a belügyminisztériumi palotát, ilyen lázas tülekedés, ilyen egymást letiporó tolatkodás még sohasem volt. A belügyminisztérium vasrácsos kapujától, végig a hatalmas udvaron, a lépcsőkön, fel egészen az államtitkár szobájáig.

ember-ember hátán tolong. Nyomják, szoritják, gyürik, tépik egymást. Ötszázán, hatszázán, de talán ezren is vannak és mindnyájan a belügyi államtitkárral akarnak beszélni.

KÜRTÖSÖK, KARÉNEKESEK, ARUSOK ÉS INTELLEKTÜELLEK...

Az történet ugyanis, hogy Jorga professzor, az új miniszterelnök és egyben helyettes belügyminiszter, kiadta a jelszót, hogy a politikai pártok kielték magukat és az ujonnan összeülő parlament hatvan percentjét a különböző korporációk képviselőiből akarja összeállítani. Ezek a „korporációk” most eljöttek, hogy a tárgyalásokat felvegyék a belügyminiszter helyettesével.

Ime, tessék egy lista arról, hogy milyen szakmabeli egyesületek delegációi tülekednek az államtitkár szobája előtt:

Erdélyi Kürtösök és Karénekesek Egyesülete.

A Bukaresti Utcái Arusok Szindikátusa.
A Polgári Ellenállás Egyesülete.
Az Egyetemet Végzett Polgárok Uniója.
Karénekesek Országos Egyesülete.
A Tulcea-megyei Halászok Szövetkezete.
A Jalomita-megyei Kultur Liga.
Ipariskolát Végzetek Szövetkezete.
Fiatal Intellektüellek Szövetkezete.

Ne tessék azt hinni, hogy a riportier tréfájáról van itt szó. Az itt megnevezett egyesületek, szindikátusok, pontos neveit a belügyminisztérium sajtóosztályának hivatalos közleményéből másoltuk ki. A sajtóosztály hivatalosan közölte a lapok munkatársaival, hogy a belügyi államtitkár milyen egyesületekkel, korporációkkal folytatta le a tárgyalásokat. Ott szerepelnek ezek a nevek.

De, mi magunk is meggyőződünk arról, hogy ezek a kürtösök, karénekesek, polgáriellenállók, egyetemet végzetek és intellektüellek delegációi tényleg megjelentek a belügyminisztériumban és tényleg parlamenti képviselőt az egyetlen céljuk.

Csak meg kell állni a belügyminisztérium első emeletén, naponta száz ilyen jelenetet is feljegyezhetünk:

— És Önök mit akarnak? kérdezi az államtitkár kabinetfőnöke egy öt tagú csoporttól.
— Mi is azért jöttünk, hogy tárgyaljunk az államtitkár ural.

— Milyen egyesületet képviselnek Önök?
— Mi nadragkésztők vagyunk.
— Nadrag? Talán szabók?
— Nem kérem. A szabók egyesülete külön tárgyal. Mi nadragkésztők vagyunk. Nekünk külön egyesületünk van. A nadragkésztők egyesülete.

A kabinetfőnök már nem tud uralkodni magán. Hangosan kacagni kezd.

— És aztán mit gondolnak az urak, hogy a nadragkésztőknek külön parlamenti képviselőjük legyen?

Azok ott öten egymásra néznek, aztán a delegáció elnöke sértődötten megszólal:
— A mi nagy Jorgánk meghívta az összes korporációkat, az egyesületeket, a szindikátusokat... mi csak az ő meghívására jelentünk meg, de, ha az ur bennünket kikacag, akkor megyünk direkt a mi nagy Jorgánkhoz...

Egyesületi járvány tört ki Bukarestben

Mint eső után a gombák a földből, úgy alakulnak ezek az egyesületek. A bukaresti törvényszéken az első napokban nem tudták megérteni, hogy mi történt, mi az oka annak, hogy naponta négy-öt „kultur-egyesület”, hét-nyolc szakmabeli egyesület megalakulását jelentik be. A belügyminisztérium bekérte az utolsó napokban megalakult új egyesületek névsorát és épületes dolgok derültek ki. A tejkühdők, utcáprók, utcai árusok nevében néhány vállalkozó szellemű ur összeállított, elkészítették az egyesület alakuló okmányát, szerették néhány aláírást, amennyit a törvény megkövetel, pecsétet csináltatnak, megszerzik a delegációs okmányt és másnap a belügyminisztérium első emeleti folyosóján tárgyalásra készen, megjelenik az egyesület vezetősége.

HOGYAN KÉPZELI EL JORGA AZ ÚJ PARLAMENTET?

Lapunkban csak nemrégiben jelent meg egy kimutatás a nemzeti parasztpárti parlament képviselőinek foglalkozásáról. E kimutatásból kiderült, hogy a képviselőknek több, mint a fele, ügyvéd volt, rengeteg sok volt a pap és tanító-képviselő, viszont egyetlen kisiparos képviselője volt csak a parlamentnek és ugyancsak egy képviselő akadt, aki kereskedőnek vallotta magát. E kimutatás alapján tényleg meg lehetett volna állapítani, hogy a felszólított parlament nem képviselte az ország lakosságát.

Már most mit akar Jorga? Jorga már egy évvel ezelőtt bejelentette, hogy véget kell vetni a mai pártpolitikai rendszernek. Ne a politikai pártok képviselőiből alakuljon meg a parlament, hanem az új parlament legyen az ország lakosságának valódi tükörképe, tehát minden szakma, minden

foglalkozási ágnak legyen parlamenti képviselője. Jorga tehát felszólította az összes professzionálisan egyesületeket, korporációkat, hogy keressék fel és tárgyalják meg a parlamenti képviselőt ügyét.

Csak most az a kérdés, hogy Jorgának ez a merész kísérlete a parlament megreformálására, sikerre vezethet-e?

Jorga például tárgyal a tanítók egyesületének vezetőségével. Az egyesület vezetősége meg is állapodott a miniszterelnökkel. A tanítók egyesülete öt mandátummal be fog vonulni a parlamentbe. Jorga azonban ellejelezték az arról, hogy maguk a tanítók egyénenként, különböző politikai pár keretekben helyezkedtek el. Az egyesület elnöksége hiába kap mandátumot, az a bukovinai, vagy regáti tanító, a választások alkalmával mégis csak a saját pártjára fog szavazni.

Ha Jorgának mégis sikerülne a pártparlament helyett a korporatív parlamentet megalakítani, akkor a képviselőknek a következőképpen kellene viselkedniük:

Parlamenti képviselőket kap a gyárilap is

Az UGIR. vezetéségi ülése

Bukarest, május 6.

A gyárilapok szövetségének országos vezetősége tegnap este hat órakor nagyszabású megbeszélést tartott, amelyen a megváltozott politikai helyzetre való tekintettel, körvonalazta a szövetség, ille.őleg a gyárilapnak a kormányhoz való viszonyát. Busila elnök elmondta, hogy a szövetség, amelynek reményeinek adott kifejezést, hogy a Jorga-kormány a gyárilap régi kívánságait teljesíteni fogja és lehetővé teszi a gyárilap által javasolt intézkedésekkel, hogy a termelői lap válsága enyhüljön.

Az összehívott memorandumba foglalta mindazokat a javaslatokat, amelyek a gyárilap szerint alkalmasak arra, hogy a válságból kivezető utat megkönnyítsék. A memorandum többek között kéri, hogy sürgősen változtassák meg a kényszerregisztrációs rendszert, mert a hitelezők képtelenek már védekezni a rosszhiszemű adósok ellen. A kényszerregisztrációs eljárásokat folytatásuk le a bíróságok két hét alatt a fizetendő kvóták

táka ne a kényszerregisztráció kimondásától hanem a kényszerregisztráció kérésétől számítva kelljen fizetni.

A munkanélküliség megszüntetése érdekében

tiltsák el a külföldi munkások bejöttét, a külföldi gyártmányok és anyagok vámkedvezménye is szűnjön meg, hogy a belső ipar termelhesen,

a köz munkák az egész vonalon induljanak meg, de nem csak a közintézmények ez évi költségvetésére, hanem a következő évek költségvetésének terhére is, ezenkívül biztosítsa az állam messzemenő adókedvezményt az új épületekre.

A memorandumot ma átadják a kormány illetékes tagjainak.

A gyűlésen bejelentette a vezetés, hogy érdemleges tárgyalások folynak a kormányval, arra nézve, hogy a gyárilap megfelelő parlamenti képviselőket kapjon a mostani választások során.

A soffőr ur „hátrabeszélgel”...

Tizméter mélységbe zuhant az Udvarhely-brassói autóbusz

Tizenkét utas megsebesült. Legsúlyosabb egy fülel gazda állapota

Brassó, május 6.

Könnyelmű elővigyázatlanság folytán előidézett súlyos autószerencsétlenség történt Székelyudvarhely és Brassó között, Oklánd község határában. Az oklándi autóbusztársaság egyik személyszállító gépkocsija, amely Brassó felé volt utban,

felborult, tiz méter mélységbe zuhant és a benne ülő tizenkét utas közül többen súlyosan, számosan könnyebben megsebesültek.

Az egyik sebesült, egy fülel gazda, akit Kolozsvárra szállítottak be, válságos állapotban van.

A szerencsétlenül járt autóbusz utasai között volt Bokor Rudolf brassói itélőtáblai jegyző, aki elmondja, hogy a katasztrófa azáltal következett be, hogy

a soffőr állandóan hátrabeszélgel, azonkívül szabályellenesen baloldalon hajtott.

Bokor Rudolf szerint az oklándi autószerencsétlenség tipikus esete volt a soffőr-elővigyázatlanságnak. A jegyző meg is kérdezte a soffőrt, Bokor Dénest, hogy nem fél-e karamboltól, hogy folyton így hátrabeszélgel és nem ügyel eléggé a volánra.

— Velem még nem történt baleset, de nem is fog! — felelte hegyken.

A katasztrófa azután nemsokára bekeveredett.

Az autóbusz az Oklánd határában lévő patak hidjánál, amikor a soffőr megint

hátrabeszélgelt, hirtelen kicsuszott az útról és befordult a tiz méter mélységű patakba.

Hogy valamennyi utas meg nem halt, annak köszönhető, hogy a hatalmas kocsi nem egyszerre zuhant a mélységbe, hanem

a patak partján négyszer-ötször meghepergett

és úgy esett alá.

Az egyik utasnak három bordája tört el, közben, így Bokor Rudolf is súlyos zúzódásokat szenvedtek, az említett fülel gazda erős belső vérzést is kapott, úgy, hogy valamennyiüknek a gyógyulása hosszabb időt vesz igénybe.

A soffőr magatartására jelezzük, hogy a szerencsétlenség után azzal, hogy orvost küld,

a faluba szökött, ott azonban az első dolga az volt, hogy a társaság udvarára sietett és aziránt puhatolózott vajjon mennyiben fogja érinteni ez a baleset az állását.

A sebesülteknek dr. Boér oklándi orvos nyújtott egyébként első segítséget. Az utasok súlyosan kifogásolják, hogy maga az autóbusztársaság sem mozgatta fülebotját sem az autójával történt szerencsétlenség hírére és az országúton véletlenül elhaladó magánautók vitték kórházba, hosszú veszteglés után, a katasztrófa áldozatait.

Az autóbusz soffőrt, a csendőrség letartóztatta és ma valószínűleg már át is kísérik az ügyészségre.

AUTO-SYPHON

MINDENKI OTTHON KÉSZÍTHETI

SZODAVIZÉT.

EGYEDÁRUSÍTÓ

VISZONTELADÓK

RÉSZE:RE:

DURA-MÜVEK

R.T. TIMIȘOARA

PATRON CSERE.

Auto-Siphon

kotni, nem merül-e fel az a veszély, hogy az egyes szakmák képviselői nem helyezik-e a saját szakmabeli érdekeiket az ország érdekei elé? Ebben az esetben a Jorga által kreált parlamentben olyan éles és késhegyre menő harcra van kilátás, mely minden komoly munkát csirájában fog megölni.

Az bizonyos, hogy egy hónap múlva, ha az új parlament összeül, érdekes színjátékra van kilátásunk.

f. a.

Ileana hercegnő és vőlegénye rövidesen Bukarestbe érkeznek

Bukarest, május 6.

Ileana hercegnő váratlan eljegyzésének a híre nagy izgalmat és örömet okozott Bukarestben. A saját nagyrésze szinte melegséggel üdvözlö a készülő házasságot, mely mögött az előkelőbb társaságokban és politikai körökben külpolitikai koncepciót is fölfedezni vélnek, holott erre egyelőre semmi komoly jel nem mutat.

A Lupta értesülése szerint a fiatal jegyesek már a napokban hazaérkeznek Bukarestbe. Mária királynéval együtt. Anton főherceg a Bukarestbe való meghívást Bretagne-ban kapta és fogadta el. Mária királyné ugyanis testvérénél, Ciril nagyhercegnél időzött Bretagne-ban, amikor a vőlegény tiszteletét tette nála.

Bukarest nagyban készül az előkelő jegyespár fogadtatására. Hírek szerint a cotroceni királyi palotában fényes estély lesz, amelyre meghívót kap Románia minden előkelősége. Ileana jövendőbeli férje ezen az estélyen fog összeismerkedni menyasszonya országának kiválóságaival.

Az esküvőt minden valószínűség szerint június közepén tartják meg Bukarestben. Hírek szerint erre az alkalomra Salvator osztrák főherceg egész családjával a román fővárosba érkeznek, de részt vesz a násznépélyen Ciril nagyhercegnő és a jugoszláv királyi pár is, akit Károly király a napokban történt creovai találkozóon személyesen is meghívott.

A hitelező, mint lidércnyomás

Belgrád, május 6.

Megdöböntő eset színhelye volt a délszerbiai Kruzevac község, ahol egy Petrovics Mirko nevű kereskedő álomban agyonlőtte mellette alvó huszéves feleségét, akivel alig három hónapja élt együtt.

Petrovics Mirko azt álmodta, hogy hitelezői rátámadtak és pénzt követelnek tőle. A kereskedő — mint később vallomásából megállapították — felkelt ágyából és a falról lekasztotta fegyverét, melynek csövét — abban a hitben, hogy az az egyik hitelezője — ráfogta a szomszédos ágyban fekvő asszonyra, majd ugyancsak félálomban meghúzta a fegyver kakasát. A dum-dum golyóra töltött fegyver hatalmas döbbenéssel elcsúszott és a lövedékek valóssággal szétrobbanták a szerencsétlen, alvó asszonyt.

Petrovics Mirko, amikor teljesen felébredt és tisztába jött cselekedetével, idegrohamot kapott és nem akarta engedni, hogy halott feleségét elszállítsák a házból.

A hatóságoknak most rendkívül nagy fejtörést okoz, hogy milyen címen indítsanak a férj ellen eljárást.

„OLLA” antiszepikus készítmény! Ne kockáztassa egész életét súlyos utazatokkal, utasítsa ezt vissza és követeljen kíméletet!

dottan „OLLA”-t eredeti csomagolásban!

Hírek

„DAL AZ ELETRŐL“

Berlin, május 6.

Granovskit nem kell bemutatni: mint a Moszkvai Zsidószínház vezetője világ-hírré tett szert; mint színpadi regisseur, mint rendező egyike a legnagyobbaknak. Minden vitán felül. Most pedig mint film-regisseur próbálkozik. Mostanában volt a bemutatója Berlinben. Amit produkált, most is rendkívüli, újszerű és érdekes, semmiképpen nem hasonlítható a mindennapi tucatfilmekhez, melyeknél hibáiban és tévedéseiben is sokkal nagyobb. De mégsem minden vitán felül.

A filmet a cenzura előbb lefoltotta, aztán megnyírálta s engedélyezte. Aki látták az eredeti formájában, azt mondják, hogy a nyírálás nem ártott neki. Csak nem érti az ember, hogy mit lehetett ebben a filmben eltüntetni.

„Dal az életéről“ s ártalmatlan, mint egy dal. Annál is inkább, mert egy szimbolikus költemény s akinek nem vag a szimbolizmus, a dalt se fogja belőle kiérteni. De a kísérlet valóban eredeti és érdekes; egy szimbolikus költeményt megfilmezni.

Élet-harmónia: az élet az élért. Csak a kezdet diszharmonia, hogy aláhúzza jobban az azután követhető harmóniát. Egy jótársaságbeli eljegyzési lakoma: szomorú karikatúrája az elrontott, természetellenes életnek. De már ez is a szimbolikusba fokozva. S ami a legszebb, mindig a legkonkrétebb az, ami a szimbolikusba emelkedik s ezáltal általánossá lesz. Mindig részletek. Még csak nem is egy arc, hanem csak egy száj. Sőt száj-szöglet. De ez olyan s úgy van felvéve, hogy többet mond, mint ezer író.

A szimbolizálás másik eszköze Granovszki kezében a sokszorozás: pezsgőspoharak rajonala s mindegyikbe folyik a láthatatlan kezekből a habzó ital. S minden momentum így ki van játszva. Először hallatlanul tulzott realitással egy egészen apró részlet, azután az ismétlés százszor a tömegben.

A menyasszony megfut az eljegyzésből s egy szintén szimbolikus intermezzo után, melyben megmentője felemeli egy kikötői darun magasan a levegőbe, szimbolikus magasan az élet felé, kezdődik a tiszta idill. Dal az életéről, melynek tartalma a szerelem és a munka. Először a szerelem, a munka csak a háttérben s ott sincs kihangsúlyozva. De a szerelem annál inkább. Szerelem a földön, a vízben, a levegőben. Ádám és Éva a paradicsomban, modern technikai kultúra közepette. Szeret a hősnő s a hős, szeretnek a vizilovak, a madarak, az elefántok, a madarak és csőrös emlősök. Szeret mindenki s szeretni szép. S az élet értelme.

S egy csodásan megcsinált intermezzo: Éva a szülészeti klinikán császármetszéssel. Évából nem látni semmit. Nem látsz egy vágást, egy csépp vért sem. És az operáció alatt megáll a színpad, idegeid feszülnek a megszakadásig. S hogy éri el ezt a hatást? A vatta és a kés s a csipesz szimbolikus felmagasztalása által. Itt is mint egybeült a tulzottan kihangsúlyozott részlekp s az örvénylő ismétlések által.

A fiu megszületett volna operáció nélkül is s a betét csak azért elviselhető, mert rendkívüli ügyesen van megcsinálva.

S aztán? Aztán a film el van nagyolva. Szinte az érthetelenségig. Továbbra se történik semmi. Ami még nem volna baj, de a szimbólum is zavarossá lesz. Csak az tűnik ki, hogy a fiu felnő s elmegy a hajón. Itt kellene, hogy kezdődjék, ha már előbb csak a szerelemről volt szó, az élet másik momentumának szimbolikus kidolgozása: a munkáé. De ez elmarad. S ez a film legnagyobb hibája: emiatt a levegőben, légüres térben mozog az egész: romantikus vasárnapi mese lesz a gondatlan életéről. Az élet, a hogyan az elefántcsonttoronyból látják: éld az életet! De hogy miért, miből, milyen materiális alapokon nyugszik ez az élet, arról nem beszél ez a részleteiben nagyszerű, sokszor csodásan szép és grandiózus film, mely az életéről egy nagyon egyoldalú szimbolikus kivonatot ad.

DIENES LÁSZLÓ.

13. sz. szelvény

„Vestis“ Ruházati Áruháza Rt.
Brassó, Lencsor 26., 10.00-os kedvezményre jogosító utalvány elnyeréséhez 6 db. tojástalólagos számú ilyen szelvény szükséges.

Legújabb

Egyelőre elhalasztották a Jorga és Duca közötti egyezmény aláírását

Bukarest, május 6.

A liberálisok és a kormánypárt között létrejött választási paktum, ügyében az aláírás előtti utolsó pillanatokban váratlan fordulat állott be.

Ducának ugyanis szerda délelőtt kellett volna aláírnia az egyezményt, miután erre a keddi esti végresajóbizottsági ülés felhatalmazást adott. Az aláírás előtt azonban a liberális párt néhány igen befolyásos tagja kereste fel a pártelnököt s közölte vele, hogy Jorga a georgista liberálisokkal is komolyan tárgyal, holott ezt a már megkötött egyezmény természete kizárja. Az aggodalmaskodó liberális urak azt is bejelentették az elnöknek, hogy értesülésük szerint Argetoianu az egyezményben kikötött 80 kamarai mandátumra csak 71 biztos jelölést kíván nyújtani.

Duca a kapott értesülések után bejelentette Jorgának és Argetoianunak, hogy közbejött akadályok miatt az egyezmény aláírását délutánra kell elhalasztani, mert pártja kívánságára néhány homályos pontot még tisztázni kíván.

Politikai körökben ez a váratlan, bár semmiképpen sem súlyos jelentőségű fordulat nagy felülést keltett. Az egyezmény természetesen nem borul fel, mert Jorgának és a kormánynak sokkal fontosabb a liberálisokkal való együttműködés, mint Bratianu George nem nagyon tekintélyes pártja. A közbejött incidens inkább abból a szempontból érdekes, hogy a „naiv“ Jorga a „nemzeti egység“ felé való törekvésében egy kalap alá próbálta venni a két liberális pártot. Ugy látszik, valóban teljesen tájékozatlan a pártpolitikában, illetve a politikában, mert hiszen ez a kettő sajnos, ugyanaz.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. Budapestról táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint zivatarra hajló idő várható, némi hőcsökkenéssel.

— ÚJ FORDULAT A LŐRINCZFALVAI GYILKOSSÁG ÜGYÉBEN. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Még 1929-ben történt, hogy Vass Sándor 18 éves lőrinczfalvai leány apjának valahonnan 40.000 lej készpénzt kellett volna kapnia. Ferenczi József és Simó Péter marosvásárhelyi béresek értesültek a dologról és elhatározták, hogy ha kell, gyilkosságot is megszereznek ezt a pénzt. Egy este kimentek Lőrinczfalvára, de csak Vass Sándort találták otthon. A fiatal leányt megölték és ruháit elrabolták, majd Marosvásárhelyen értékesítették azokat. A törvényszék a gyilkos legényeket 5—15 évi fegyházbüntetéssel sújtotta s egyévi börtönnel büntette meg Simó Zsigmondot, a gyilkosok orgazdáját. — Simó Zsigmondnak a büntetése már majdnem lejárt, amikor rabtársaitól arról értesült, hogy a két gyilkos olyan vallomást akar tenni, mely őt is bűnrészesévé tette volna a gyilkosságnak. „Levelet írt nekik és arra kérte őket, hogy ne vádolják be ártatlanul. A levél az ügyész kezébe került, s annak alapján újra vizsgálni kezdték a lőrinczfalvai tragédia ügyét. A törvényszék többször elnapolta a tárgyalást, mire Simó Zsigmond védoje a táblához felebezett és kérte, hogy rendeljék el a tanúk kihallgatását is. A tábla ma döntött a felebezésről és utasította a törvényszéket, hogy a lőrinczfalvai dráma új fordulatának tárgyalásán hallgassák ki azokat a tanukat is, akiket a védelem a maga álláspontjának igazolására bejelentett.

— FELTALÁLTAK A TÖKELETES MESTERSÉGES SZEMET. Newyorkból jelenti: A vakok most folyó világkonferenciáján új találmányt mutattak be, amely az összes eddigi találmányok közül még a legjobban megközelíti a mesterséges szem ideálját. A találmány segítségével lehetővé válik a vakoknak a rendes nyomtatott szöveg és a kották olvasása is. A készülék lényeges eleme a fotocella, amely automatikusan a vakok ismert ábécéjére viszi át az elébe kerülő sorokat.

— BÉLYEGNYALÓ TISZTVISELŐK. Marosvásárhelyről jelenti: Nyáradszeredában az utóbbi időben két hivatalnokot neveztek ki a járásbíróságra. Szinte egyidejűleg ezek kinevezésével, a nyáradszeredai ügyvédek és kérvényezők észrevették, hogy a járásbíró-sághoz beadott aktákról eltűnik a bélyeg. — Néhány havi rendszeres bélyeghiány után a nyáradszeredai ügyvédek végül is magánaton nyomozni kezdtek a titokzatos bélyegeltűnési ügyben, és megállapították, hogy a bélyeg-ek minden esetben akkor olvadnak le az okiratokról, amikor a két tisztviselő kezeihez jutnak. Ezek után megtették a feljelentést Costea János és Costea Demeter ellen, akik ellen már megindult a vizsgálat.

— MAROSVÁSÁRHELYEN ÉS KÖRNYÉKÉN JÁRVÁNSZERÜLEG TERJED AZ ÖNGYILKOSSÁG. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Marosvásárhely környékén az utóbbi időben járványszerűen terjed az öngyilkosság. Egy Kakasd községben egymásután három öngyilkosság történt. Tisa József földmives tegnap este az erdőben felakasztva találta meg. Gidófalvi Árpád 28 éves földmives otthon, a csűrben akasztotta fel magát, Imre Lajos 42 éves földmives ugyancsak ezt a nemét választotta a halálnak. — A szomszédos Madaras községben Deák János földmives is felakasztotta magát. A tömeges öngyilkosságok okául a ezörnyű gazdasági helyzetet és nyomorúságot hozzák fel.

— BÁGYADT, LEVERT, DOLGOZNI KÉPTELEN EGYÉNEKNÉL a természetes „Ferenc József“ keserűvíz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József víz szellemi munkásoknál, nearuszténias embereknek és betegeskedő asszonyoknak rendkívül jótékony hatású gyomor- és béltisztító szer. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzetekben kapható.

— FELMENTÉS AZ APAHIDAI GYILKOSSÁG ÜGYÉBEN. Kolozsvárról jelenti: Részletesen ismertettük azt a gyilkosságot, amely a Kolozsvár melletti Apahida községben történt és amelynek elkövetésével Pap Béla soffört gyanúsították, akit vád alá is helyeztek. A soffört ellen az volt a vád, hogy volt ideáljának férjét az esküvő estéjén agyonlőtte. Ma fejezte be az ügyben a tárgyalást a kolozsvári törvényszék, amely Pap soffört a gyilkosság vádjá alól felmentette. A felmentés indoklása az, hogy dr. Kernbach törvényszéki orvosszakértő megállapítása szerint a holttestben talált két golyónak a mérete egyik sem felel meg a sofförnél talált revolver méretének és a gyilkosságot valószínűleg nem egy, hanem két ember követte el. Pap soffört már szabadlábra is helyezték.

Hétévre ítélték Gassenfeit Antalt

Nagyvárad, május 6.

A bíróság ma hozott ítéletet a fiatal Gassenfeit Antal ügyében, aki mint ismeretes, a múlt év őszén egy biciklikormány agyával leütötte Kalenda János nagyvárad kerékpárnyakkereskedőt.

Gassenfeit Antalt előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság bűntében mondotta ki bűnösnek a bíróság és ezért hétévi fegyházra ítélte.

— LEÖLTÉ HÁZIASSZONYÁT, MERT KI AKARTA TENNI A LAKÁSBÓL, MAJD ÖNMAGÁT LÖTTE AGYON. Budapestről jelenti: Véres merénylet játszódott le ma reggel a Podmaniczky-utca 65 számú házban. Itt lakott már régóta özv. Varga Sándornál albérletben Kropf József, aki azonban hosszabb idő óta nem fizetett már bért és ezért a lakásadónője május elsején ki akarta lakoltatni. Minthogy az albérlő nem akart kiköltözni és továbbra is a lakásbana maradt, özv. Vargáné ma reggel rendőrt hozatott, hogy azzal tétesse ki Kropfot. A rendőr látára a makacs albérlőn valóságos dühroham vett erőt, revolvért rántott és előbb háziasszonyára lőtt, majd önmaga ellen fordította a fegyvert. A lakásadónő súlyos sérülést szenvedett, míg Kropf a helyszínen meghalt.

— A BRASSÓI REFORMÁTUS FELSŐKERESKEDELMI ISKOLA ÉPÍTÉSI TERVPÁLYÁZATÁNAK EREDMÉNYE. A beérkezett 16 terv közül a kitűzött pályadíjakat három egyenlő részre osztva, Gál János marosvásárhelyi építész, Halász Kálmán brassói építész-mérnök és Kós Károly, az országosan ismert műépítész nyerte meg. Dícséretben részesült Imecs Béla építési vállalkozó, megvétele volt érdemes Gonda Emil brassói építész-mérnök terve.

— HALALOS KÉSELÉS. Kedves Aron brassói fűtőházi munkás egy késsel ösz-szeszurkálta egy külvárosi kocsmában Bartos József vasuti mechanikust. Az áldozatot halálos sebével kórházba szállították, a késelőt pedig az ügyészség letartóztatta.

— VILMOS EXCSASZAR — „LESZEREL“ Amszterdamból jelenti: Vilmos excsaszárnak óriási, több ezer darabból álló cinkatona-gyűjteménye volt, amelyet most a hollandi katonai múzeumnak ajándékozott.

★ FELKÉRETNEK mindazon zsidó hölgyek, akik a Wigó ez évi munkájában, — az országosan megszervezett és Aradon megtartandó „bazaron“ — részt venni óhajtanak, hogy folyó hó 7-én, esütőtörökön délután órákor a hitközség tanácstermében, Árvaház-utca 31. sz. megjelenni sziveskedjenek.

★ CSAK NÉHÁNY NAPJA, HOGY MEGNYILTAK az Elit kávéház-étterem kellemes helyiségei, a brassói közönség máris megszerette e sokat nélkülözött lokált. Ha szórakozásra, kitűnő hangulatra vágyik az ember, az Elitben mindent megtalál. E nagy népszerűség nagyrésztben előmozdította az említett kiváló tulajdonságok mellett még az, hogy az Elit egy igazán izletes konyhával, pazar étteremmel gazdagította Brassót. A választékos konyha ma már nemcsak egyes ebéd, vagy vacsora étkezésre hoz szépszámu közönséget össze, hanem napról-napra emelkedik az állandó abonensek száma is, akik megelégedetten bízzák az étkezés fontos problémájának megoldását az Elit rendkívüli képességű szakácsára. A vezetőség, amely természetesen minden igényt kielégítően, minden vonatkozásban a közönségnek a legtöbbet kívánja nyújtani, újabb abonensek kiszolgáltatására is berendezkedett, s biztosít mindenkit arról, hogy a legjobb, s amellyel a legolcsóbb konyhát nyújtja. — Az Elit pénteken este haláslével és turcsosvás vacsorával várja megelégedett vendégeit.

SKÓT VICE

Az egyszeri skót borotválkozás közben megvárja magát. Gyorsan föl hívja telefonon a kórházat:

— Mondják, kérem, mit fizetnek Önök vértömlesztésért?

(Everybody's Weekly.)

ORVOSNÁL

— Hogyan, barátom, Ön nem iszik és nem dohányzik? Igazán kár. Ha a betegsége a nikotintól és alkoholtól eredne, egyszerűen eltűnne és menten meggyógyulna. Így azonban nem tudok tanácsot adni.

(Fliegende Blätter.)

Ujdonság! Ujdonság!

Brassó, Kórház-utca 60 (Str. Bratianu) szám alatti üzlethelyiségemben amerikai mintára egy

vasalógépet

állítottam fel, ahol mindenféle ruhavasalást vállallok.

20 percen belüli gyors elintézés

Pontos kivitel! Olcsó árak!

A. KRAUSS

festőde és vegyi-mosóintézet

TENISZ

-labdák Lei 45.-60.

-ütők 500.-600.-

felszerelések legolcsóbban

GELLER sportüz'etében

Brassó, Str. Reg. Carol (Kapu-u.) 36

Egyesületi tagoknak 10% engedmény.

VAGYONT SZEREZHET

20—30.000.— Lei tőkével férfi, vagy nő közkedvelt napi üdülő készpénzcsikkal — Készüléket betanítással városunként eladjuk. — Csak komoly érdeklődőknek adunk felvilágosítást — Leveleket, Még nem létezett" jellegre, RUDOLF MÖSSE hirdetőirodába Oradea kerjűk E 1267

BILLES & Co. utóda

Központ: **NAGYSZEBEN** Flók: **BRASSÓ**
Reg. Ferdinand-tér 18. Reg. Carol (Kapu-u.) 9

Női és férfi tavaszi ujdonságok valamint gyapú takarók és szőnyegek gyári lerakata.

Olcsó napiárak!

Ruhákat vegyileg fest, tisztít: **CZINK, CLUJ.** Postaküldeményeknél 20% engedmény.

AROKBA FORDULT A TUZOLTÓ-AUTOMOBIL. Grácból jelentik: Stejersberg községben tegnap tűz tört ki, amelyhez kihívták a gráci tűzoltóságot. Visszatérőben a tűzoltóautomobil ki akart kerülni egy, az országúton autósok gyermekcsoporthoz és eközben belehajtott az árokba és felfordult. A szerencsétlenül esett négy tűzoltó életveszélyesen, kettő pedig könnyebben megsebesült.

ÖNGYILKOS LETT A SZOVJET HAMBURGI KÉPVISELŐJE. Rigából jelentik: A szovjet határon tegnap, Moszkva felé utaztában, öngyilkos lett és meghalt *Mugilevszkij* Mihail, a szovjet hamburgi kereskedelmi képviselő, a szovjet hamburgi kereskedelmi képviselőnek vezetője. *Mugilevszkij* Indra háztárlásán lőtte magát agyon és rögtön ki-szenvedett. Tettének oka ismeretlen.

MESEDELUTAN A BUKARESTI MAGYAR GYERMEKEK SZÁMÁRA. A vasárnap iskolák vezetősége II. mesedelutánját folyó évi május hó 17-én tartja, a református templomban, délután 3 órai kezdettel. A mese *A farkas és a mákoskalácsról* fog szólni. Minden gyermeket, minden érdeklődőt szívesen látunk és esetleges pénzügyi gondokat a szegény gyermekek javára, köszönettel elfogadjunk. Belépti díj nincs. — Vezetőség.

FLORICA CIURCU ARIA-HANGVERSENYESZE. Florica Ciurcu énekművésznő, a braszó konzervatórium tanárnője, most tartotta meg arias-verseit az Astra színházteremben, a városi zenekar és filharmoniai társaság közreműködésével. A művésznő parádés műsorral állott a közönség elé. Beethoven Fidéltőljárából *Leonóra* áriáját, Goldmark „Sá-ba királynője” c. operájából és az Istenek alkonyából egy-egy áriát s közben Brediceanu-dalokat adott elő. Florica Ciurcu drámai szopránja a Beethoven áriában még pillanatnyi indiszpozíciókkal küzdött, de szép és meleg csengésű hangja kitisztult és a két következő, nehéz áriát, már diadalmas biztonsággal adta elő. Különösen a Wagner-áriában csillant meg nagy énekkultúrája és művészi készsége, amelyet sok erő, szín, lendület és drámaiság jellemezett. A Brediceanu-dalok éppen könnyedségük miatt nem illettek a hatalmasabb teljesítményekhez szokott hanghoz és énekmódorhoz, azonban az utolsó a közönség tapsviharára ráadásul meg kellett is-mételnie. — A zenekar, amelyet Paul Richter zeneigazgató vezényelt, Beethoven *Leonóra*-nyitányát, majd a dirigens Tavaszi nyitány című szimfonikus költeményét játszotta, az operáriák és a Brediceanu-dalok kíséretén kívül.

— Iz —

A TECHNIKA KORSZAKÁT ÉLJÜK. A négyéves Péterkének kis testvéreké születik.

Péterkét odavezetik a bölcsőhöz, a melyben egy bepölyült mozdulatlan csecsemőt talál.

Péterke visszafojtott lélekzettel nézi a furcsa kis embert, akinek ép olyan füle, orra, szeme van, mint neki, csak mintha nem volna benne élet.

Végre megmozdul a kicsi baba és apró kezével gyámoltalanul kezd hadonászni.

— Péterke magánkiül kezd ugrálni:
— Papa, papa! Nézd, most működés-be jött.

GYILKOSSÁG A HATÁRCŐLÖP MIATT. Zalaegerszegről jelentik: Véres gyilkosság színhelye volt tegnap a közeli Zalacsb község, ahol egymás mellett van a földje *Bicsak* Vendel huszvére legénynek és *Kálmán József* ötvenéves gazdának. Bicsak a szántóföldje határcölöpét elmozdította és azt a *Kálmán József* földjébe szúrta, amit azonban *Kálmán* észrevett és a cölöpöt visszadugta *Bicsak* földjébe. Efelett a két gazda összekülön-bözött, majd, a vita hevében a fiatal *Bicsak* fejét ragadott és egyetlen csapással ketté-metszette az idősebb szomszéd koponyáját. A szerencsétlen *Kálmán József* azonnal meghalt. Bicsakot a csendőrök letartóztatták.

MONSTRE TUNTETÉS KÉSZÜL BUDAPESTEN A BÉKESZERZŐDESEK ELLEN. Tudósítónk jelenti: Május hó 10-én a magyarországi Társadalmi Egyesületek Szövetsége és a Revizíós Liga monstre tüntetést készít elő a békeszerződések ellen. A tüntetésben részt-vevők az olasz, a német, osztrák, bulgár és az albán csoportok is. Ugyanekkor a német, osztrák, olasz, bulgár és albán városokban is tüntető felvonulások lesznek.

KELL-E FIZETNI A JÁRVÁNYKÓRHÁZBAN? Dr. Alexe Sulica kórházi főorvos-tól kaptuk az alábbi nyilatkozatot: Minden kórház, az egészségügyi törvény 119. paragra-fusa értelmében, az I. és II. osztályu betegek-től díjakat szed, csak a brassói járványkórház nem fizetett ezeket a díjakat. A járványkór-házban a betegek hozzátartozói nem fizetnek, csak abban az esetben, ha az orvost a rendes, megszokott orvosi viziten kívül hívják le be-tetgükhöz, hogy még külön orvosi kezelésben részesítse. Ebben az esetben fizetik a kiszállá-si költséget, mivel a járványkórház kívül esik a városban. A Rosenfeld-házaspár megtagadta ennek a kiszállási költségnek a kifizetését, a melyet az orvos a saját pénztárcájából esz-közölt, hogy a kórházba lemelessen a leá-nyukhoz, hogy a rendes viziten kívül mér-külön is megvizsgálja, ahogy ők kívánták. Mindenkinél idejében adják az orvosi segít-seget, ahogy azt a betegség és annak lefolyá-sa megkívánja, a modern terápia követelmé-nye szerint.

Közgazdaság

Felfüggesztették a községi italmérési engedélyek árlejtését is

Az árlejtéseket csak július elseje után fogják megtartani

Bukarest, május 6.

Az italmérési engedélyek körüli anomáliák végleges megszüntetésére hivatott az a kör-távirat, amelyet a pénzügyminisztérium ma küldött szét az összes pénzügyigazgatóságok-hoz. A távirat elrendeli, hogy

azonnal függesztsék fel a községek italmé-rési engedélyeinek árlejtését, amelyeket csak július elseje után fognak megtartani.

Amint annak idején közöltük, a szesz-törvény téves magyarázata következtében kiirt

árlejtéseket, amelyeken régi engedélyeseket szerzett jogaitól akartak megfosztani, még a Mironescu-kormány érvénytelenítette, s így a mostani távirati rendelkezés

kizárólag azokra az engedélyekre vonatko-zik, amelyek a községek tulajdonában van-nak,

akár, mint régi engedélyek, akár pedig, mint olyanok, amelyeket a községek az új szesz-törvény alapján kaptak, azon a címen, hogy a lakosság számára árához képest kevés en-gedély volt a községben.

A lisztkereskedők és pékek csatlakozni akarnak az erdélyi malomszindikátushoz

Meg mindig nagy a bizonytalanság a gabonaértékesítési törvény alkalmazása, vagy elejtése körül — Parlamenti képviselőket akar a malomipar is

Kolozsvár, május 6.

A Madgearu-féle hírhedt gabonaérté-kesítési törvény sorsáról ugyszólván na-ponta kerülnek forgalomba a legelle-tesebb hírek. Életbe léptetik, nem léptetik életbe, módosítják és nem módosítják, új törvényt csinálnak és mégis az eredeti törvény marad meg. Ez a bizonytalanság arra készteti az érdekelteket, hogy állan-dó permanenciában legyenek. A jogfosztó törvény elleni küzdelem hívta életre az erdélyi malomszindikátust, amely Ko-lozsvár székhellyel alakult meg és elnöke dr. Pop Sever igazgató, a kolozsvári tőzs-de szindikátusa. A kolozsvári malomszin-dikátus, amely minden országos ügyben a bánáti malomszövetséggel karöltve ki-ván eljárni, akcióit indította, hogy

a Madgearu-féle törvényt végleg ve-gyék le a napirendről, ha pedig ezt nem tudná elérni, igyekezzon fog a mal-mok érdekeit minden telhető módon megvédeni.

Tekintettel arra, hogy a gabonaértéke-sítési törvény nemcsak a malmosokat

sújtja, hanem a lisztkereskedőket és a sütőiparosokat is, az utóbbi két érde-képviselet delegátusai tárgyalásokat kez-deittek a malomszindikátus vezetésével, hogy vegyék fel őket a szervezetbe és mint annak alosztályai közösen küzd-jenek a még mindig fenyegető veszedelem elhárításán. A tárgyalások elvben meg-egyezésre vezettek, míg a szindikátus ve-zetősége a napokban összeül és véglege-sen határoz a szervezet kereteinek kibő-vítéséről. Addig is

a lisztkereskedők és a pékek megkezd-ték a maguk szakosztályainak megszer-vezését és amint ezzel elkészülnek, a malomszindikátusba való felvételük is meg fog történni.

A szervezet kibővítésével kapcsolat-ban a malomszindikátus vezetősége el akar járni a kormánynál, hogy juttassa parlamenti képviselőhez a malomipar-t is, valamint kérni fogja, hogy minden fórumban, ahol malomipari ügyekben döntenek, jelen legyenek a malomipar érdekképviseleti delegátusai.

Hozzászólás

Standardizált tojás,

— szegény falusiak stabilizált nyomora!

A szegény falusi lakosság főjöveldelmi cik-kére, a tojásra is ránehezedett az állam által privilegizáltak spekulációja.

Egy kis csoportnak sikerült magához ragad-nia az ország tojásexportját és most ez a kis csoport dominál a standardizáló bizottság-ban.

És így dolgoznak ők:

Minden faluban van kiskereskedő bevásárló-lyuk, akiknek havi 2000 lej fixet fizetnek és még azt a szép differenciát is kapják, ami az ő általuk előírt ár és a bevásárlási ár kö-zött van.

Ha a cég átvételi ára 70 bani, a falusi be-vásárló 40—50 banit fizet a szegény paraszt-nak.

A cég pedig 150 lejjel exportálja.

Láthatni ebből tehát, hogy a standardizáló exportkereskedők, az atyafiak, kétannyit ke-resnek a tojásból, mint amennyit a szegény falusi termelő kap érte.

Igy lesz aztán stabilizálva a nagy népnyo-mor!

Vajjon, vajjon végre lesz-e már egyszer en-nek a kapzsi, államvilág protekcionált sze-gény egzisztenciákat kisajtoló rendszernek?

Kisfaludi Károly

A bánási tavaszi piac

Oravica, május 6.

A liszt, hus, piaci élelmiszer, élőállat, gabona és nyers állatbőrök ára a tavaszi piacon Krassó megye területén az alá-biak szerint alakult ki:

Lisztárak: finom fehér liszt 7, közép-finom fehér liszt 6, fehér kenyérliszt 5.50, barna kenyérliszt 3.50, kukoricaliszt 4 lej kilogrammonként, a korpá mászája 3.50 lej.

Gabonaneműk: buza 280—300, régi kukorica 260—280, árpa 300—310, zab 290—300 lej métermázsánként.

Húsárak: marhahus 32, borjúhús 44—48, disznóhús 36, zsír 40, főtt sonka 160 lej kilogrammonként.

Élőállatárak: marha 17—20, borjú 20—22, disznó 22—26 lej kilogrammonként, malac darabja 4—500 lej, kacsa párja 20—120, tyúk rántani való 50—80, tyúk sültnek való 70—90 lej páronként.

Piaci árak: burgonya 4, bab 12, vörös hagyma 5 lej kilogrammonként, zöldség kötegeje 1—2 lej, tojás 9 darab 10 lej, tej 7, tejföl 60 lej literenként, vaj 100—120, tehénturó 10—12 lej kilogrammon-ként.

Nyers állatbőr-piac: nyers birkabőr darabonként 80—100, nyers borkabőr da-rabja 240—300, a nyers marhabőr kilo-grammonként 24 lej.

Buziás gyógyfürdő

(Román Nauheim)

páratlan szénsavas rádióaktív sós-savas forrásvizekkel. — Biztos gyógyhatás szervi, elhízásos, érlemezsedéses szív és vérkeringési zavaroknál, vesebaj, vérszegénység, izomcsúsz, hólyaghurui és kimerüléssel idegesség esetén Női betegség, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyomán fellépett idegbiak (Tabes etc.) eseteiben a legjobb eredménnyel. Ter-mészetes szénsavas sós vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, ki-tűnő konyha, elsőrendű szállodák, diétás penziók mérsékelt árákkal. — Uj modern uszoda, napfényes stranddal. — Fürdőidény május 15-től október 1-ig. — Prospektust, felvilágosítást szívesen küld:

Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T.

Fürdőigazgató: BUZIÁS (Bánát)

Asszonyok és fiatal lányok öröme

ODO-RO-NO

szőrtelenítő krém

A kitűnő amerikai készítmény egyike a legjobban illatosított krémeknek, ame-lyeknek segítségével minden asszony, néhány perc alatt megszabadulhat feles-leges hajszálaitól. Eme kitűnő szőrtelenítő használata után a bőr sima fehér és bársonyos marad. Az ODO-RO-NO szőrtelenítő krém nem hiányozhatik tehát egyetlen elegáns nő boudoirjából sem.

Az ODO-RO-NO szőrtelenítő krém ugy használható, ahogy a tubusban és készen van, minden speciális előkészület nélkül. Az Odorono szőrtelenítő nagyszerűen van illatosítva s egyszeri használatával mindenki meggyőződhetik eme kitűnő amerikai készítmény hatásosságáról.

Az ODO-RO-NO szőrtelenítő krém használata gazdaságos, miután nem szá-rad be s az utolsó cseppig elhasználható.

Jegyzet: Az Odorono szőrtelenítő krém kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertárakban, egy tubus ára 100.— lej. Ahol nem kapható, onnan forduljanak direkt a romániai vezérképviselethez: PARFUMERIA ELI-TEL, Bukarest I., Calea Victoriei 59.

Kis Közgazdasági Hírek

A Monitorul Oficial május 4-iki szá-ma közli az ipar és kereskedelemügyi minisztérium árlejtési hirdményét 200 hektár területen fekvő állami petro-leumtelepek bérbeadása ügyében. Az árlejtést a minisztériumban tartják május 30-án.

Fischer Baker, az amerikai „Frist National Bank” elnöke, akinek nevét európai pénzügyi körök jól ismerik, teg-nap 91 éves korában meghalt. A nagy-hatalmu pénzkapacitás 350 millió dol-lár vagyont hagyott örökösének.

A vasutügyi minisztériumban értekez-let volt, amelyen kimondták, hogy a fűrdőidény vasuti kedvezményeit mind-azoknak a fűrdő- és üdülőállomásoknak, amelyek a kedvezményeket tavaly él-vezték, az idén is megadják.

A földmivelésügyi minisztérium jelen-tése szerint, az őszi vetések állása az egész országban kitűnőek. A tavaszi munkálatok is mindenütt fennakadás nélkül folynak. A szőlővenyigék is ki-tűnőek és bő termésre vana kilátás. Er-délyben egyes helyeken kisebb mezei egérkárók vannak.

A CFR. felülvizsgáló bizottság (sub-comisiunea de control) a közlekedés-ügyi minisztérium egy rendeletével fel-oszlatta és az intézményt megszüntette.

Az angliai munkanélküliek száma áp-rilis végén 2 millió 600 ezer volt. A ta-valyi kimutatással szemben a munka-nélküliek száma 220 ezerral csökkent.

Tőzsde

(1931. május 6.)

Devizák (belföldi jegyzés): London 816.60, Zürich 32.38, Newyork 167.85, Berlin 40.02, Bécs 23.64, Prága 4.98, Bu-dapest 29.31, Milánó 8.82, Páris 6.61, Amsterdam 67.65.

Valuták: Angol font 816, svájci frank 32.50, dollár 168, osztrák schilling 23.65, cseh korona 5, pengő 29.50, márká 40, olasz lira 8.85, francia frank 6.65, holland forint 68, dinár 5.

Szerkesztői üzenetek

Königsberg A. Ilyen folyóiratot, legnagyobb sajnálatunkra, nem ismerünk.

Kürthy, Szatmár. 1. Megfelelő erősségű készülékkel lehet. 2. Igen. De tudomásunk szerint ebben a vonatkozásban inkább a rövidhullámú adó-készülékeket használják és részesítik előnyben.

T. Z., Negrestí. A kért címetek magánlevelében küldöttük el.

B. A., Plojest. A CFR vezérigazgatósága még nem adta ki a fürdőjegyekedvezményre vonatkozó rendeletet.

G. F., Petroszény. Köszönjük szíves értesítését. Az ügyet megvizsgáljuk és a sérelemmel foglalkozunk.

V. A., Nagyszeben. Atnéztük a jelzett számokat, azonban az Ön részéről kért beszámolót nem találtuk meg azokban. Lehetséges, egy hü olvasó. Tudomásunk szerint Kolozsváron a Charité-szanatóriumnak van már ilyen berendezése. Állítólag Temesváron is van már.

B. E., Alsóporumbák. Az előbbi üzenet Önnek is szól. Lapját egyébként az előfizetési ügy elintézésére áadtuk a kiadóhivatalnak.

Régi előfizető, Lupény. Csak a saját kockázatára rendelhet. A posta ugyanis szigorúan ellenőrzi a leveleket s amelyekben külföldi sorsjegyet gyanít, könyörtelenül elko-bozza.

Régi előfizető. 1. Kért cím a következő: Wien, Neues Wiener Schauspielhaus. 2. Dóczy József cipőkereskedő, Csikszékreda. 3. Könyvalakban tudomásunk szerint nem jelent meg.

„Egy hűséges olvasó.” Hígyje el, ilyen természetű kérdésekben a legnehezebb és a legfelelősségteljesebb dolog véleményt mondani és tanácsot osztogatni. Kedves nővére, — a mi megítélésünk szerint, — valóban nem marad más választása, mint elválni a férjétől, aki testvéreit következetesen előnyben részesíti és semmit sem törődik a feleségével. Megfontolandó azonban, hogy hűgá válás esetén fenn tudja-e magát tartani? Ez azonban természetesen a legutolsó és legkétségbeesettebb megoldás lenne. Nem találnának-e valami módot arra, hogy a férfit jobb belátásra bírják és meggyőzzék arról, hogy számára az első és legfontosabb valaki, akiről gondoskodni tartozik, nem a testvérek hadserege, hanem a felesége, az élettársa.

B. Andor és társai, — B. Gergely, — M. I. Lajos, — stb. Kérdéseikre egyelőre semmiféle közelebbi felvilágosítást nem adhatunk. Még pedig a következő okok miatt: Egyszerre került két törvényjavaslat a kamara elé, a katonai nyugdíjasok és rokkantak ügyében. Az egyik javaslat a besszarábiai, a másik az erdélyi katonai nyugdíjak és rokkantilletményeknek az okírályság területén érvényes ille-tményekkel való egységesítésére vonatkozott. A kamara, tudomásunk szerint mind a két javaslatot megszavazta, a szenátusban azonban a kormányválságot megelőző ide-gességben, csak egyik javaslat, mégpedig a besszarábiai katonai nyugdíjasokra és rokkantakra vonatkozó javaslat ment keresztül. Az erdélyi rokkantakra vonatkozó törvényjavaslat ilyenformán megrekedt s bár a kamara tilése után a lapok megírták a kedvező hirt, a törvény még nem léphetett életbe. Meg kell várni, amíg a parlament újra összeül és remélhetőleg a szenátus is megszavazza a sok régi sérelmet orvosló törvényt.

F. A., Ilie. Megkísérélhetik, de sok sikerrel nem bízhatjuk.

D. Gy., Oklánd. Levele nem érkezett meg a B. L. szerkesztőségéhez. Szíveskedjék tehát a kérését megismételni és a levelet a szerkesztőség címére küldeni. Meglátja, helyes címzés esetén, rövidesen megkapja Ön is a választ.

N. L., Vajdahunyad. Az ottani lakbérre vonatkozó megállapítást magánál a községi előjárásnál tudja meg legjobban és, ha érdekli a vonatkozó rendelet, azt is ott tekintheti meg. Annyi bizonyos, hogy az Ön lakbére nem felel meg sem a méltányosságnak, sem — azt hisszük, — a törvénynek sem. Forduljon sérelmével a Magyar Párt ottani, vagy legközelebbi tagozatához, esetleg Balogh Géza urhoz, a B. L. dévai megbízottjához és tudósítójához.

Régi előfizető, Brassó. Tessék valamely is-

merős ásvíztívesítőhoz, az adóhivatalban fordulni. Lehetetlen, hogy mi tételtől-tételre ki-vizsgáljuk, hogy helyesen vonták-e le két éven át az Ön adóját, vagy sem?

021326. sz. előfizető. A történetek után a ki-sebbik semmiesetre se jöjjön haza. Ellenben várja meg a koronázást, (bár egyelőre bi-zonytalan a terminusa) hátha akkor olyan amnesia lesz, mely a multa fátyolt borít. A magyar utlévéllel rendelkező, ha román vi-zumot kap rá Budapesten, hazajöhet.

O. S., Lupény. A magyar sorsjegyeknek nincs értékük: az olasz nem nyert.

021001. sz. előfizető. Lábizzadás ellen ajánlatos naponta cipőt váltani és naponta lehe-tőleg kétszer harisnyát váltani. Este és reggel meleg vízzel végzett lábmossás után, 5 száza-lékos tannoformot, vagy 5 százalékos salicyl-savát tartalmazó hintőpor (talkum) szórandó a lábra, lábujjak közé és a harisnyába. Jó, ha a harisnya és a cipőtálp közé 2-3 réteg fehér itatós-papírost teszünk. (K.)

A szép május havában

minden

300 lejen

telüli vásárlóm

2 saját silhouette-képét kapja ajándékba!

Foto- és Sportáruház
Hermann GUST

Brassó, Kolostor-u 1

Osztrák Osztálysorsjáték.

84.000 sorsjegy 42.000 nyeremény

Főnyeremény

20.000.000 Lei

Prémia és nyeremények:

12.000.000 Lei 7.500.000 Lei

2.500.000 " 2.000.000 "

etc. Összesen 42.000 nyeremény

Háromszázharmincmillió lejen fe üli összértékben

Minden nyereményt azonnal készpénzben kifizetünk. Állami garancia. Levonás nincs.

A sorsjegyek fele nyer.

Sorsjegyárak

Negyed 300 Lei. Fél 600 Lei. Egész 1200 Lei

Fizetés a sorsjegy vétele után.

A. GAEDICKE & Co. Wien,
FRANZ JOSEFS KAI 47

Az I. osztály huzása 1931 máj. 19-21

Ez a szuró fájdalom

— mi tévő legyek?

Ilyen kín! Minden mozgás fájdalmas! Enyhítse rögtön fájdalmait. Kérdezze meg orvosát vagy valamelyik barátját. 10 megkérdezett közül 8 azt fogja válaszolni, hogy a Sloan's segített.

Akárcsák a napsugarai a Sloan's erős heve rögtön melegít és elűzi a fájdalmakat. 13 millió család használja. Kérjen meg ma egy üveggel 75-Lei-ért.

SLOAN'S LINIMENT

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 150, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzéri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50 szeri megjelenésnél 2 lej.

Vételeadás

Egy ujonnan felszerelt malomberendezés olcsó áron eladó. Cím: Múmalom. Csikszentimre, Csik megye. 12873

Széna nagyobb mennyiségben eladó Csiksekefalván. Miklós István Györgynél 12902

Ház eladó Brassó, Főeny-ucca 34 sz. Érdeklődni ugyan-ort. 12889

Egy Pontiac 6 hengeres és több tárkocsi eladók. Brassó, Közép-ucca 2. Molnár. 12890

TUSNADFÜRDŐN jól bevezetett PENSIO betegség miatt azonnal BÉRBEADÓ. Közlebbit: Brassó. Úszoda-u 3. 12887

Régi ablakok kitűnő állapotban eladók. Brassó, Kórház-u 49. sz. 12886

Allást nyer

Keresek juniusi belépésre nőtlen grázi Dieselmotorkeze-lőt vidékre. Érdeklődők írjanak fizetési igények megjelölésével alábbi címre: Lutz Jakob malombérlő, Silistra, Strada Borcea 6. 12876

Működő társ jól bevezetett tizlethez igen nagy nyereség lehetőség mellett 500000 lej tőkével, Brassóban kerestetik. Ajánlatokat Rudolf Mosse Brassó, továbbit. 12875

HAZITANITONÓT keresek 15 éves leányom otthoni továbbképzésére. Ajánlatokat nyelv- és zeneismeret közlésével dr. Székely Lajos Arad, Bohus-palota címre. 12898

Körzeti képviselőt keresünk Erdély minden nagyobb városában, könnyen elhelyezhető értékpapírok eladására, nagy kereseti lehetőséggel. Csakis elsőrangú munkaerőt referenciákkal ellátott ajánlatát kérjük. Unio Takarékszövetkezet, Oradea, Str. Cosbuc 4. 12810

Temesvári középbank megfelelő képzettséggel, gyakorlatlaltal és anyagi garanciával rendelkező UGYVEZETŐ IGAZGATÓI keres. Részletes kimerítő ajánlatok „Vezérigazgató” jellegével az ABC hírlapirodához Timisoara küldendők 12900

Allást keres

Könyvelő-leveléző, flott munkaerő, három nyelvtudással állást keres. Ajánlatokat „Ruf” jelígre a brassói kiadóba kérek. 12901

Intelligensebb magyar nő, jó gazdasszony, házvezetőnői állást keres, fizetést nem kér, csak kitartást férjének, aki szintén állást keres mint asztalos, vagy fürdős. Bukarest, Grivita 61. Fenessy. 12893

Magyar gép-, gyorsíró, német, román nyelvismert le, állást változtatna. „Perfekt” jelígre a bukaresti kiadóba. 12891

Lakás

2-3 szobás modern lakást keresek, lehetőleg kerítell. Cím 12885 sz. alatt a brassói kiadóban.

Különbejárattal előszobás, parke tes szoba, butorozva, vagy üresen kiadó. Bukarest, Str. 11. junie 12. III. 12894

REDOUTE ETTEREM - KAVEHAZ

Elsőrendű konyha:
Azugai Caraiman à la Pilsen sör!
Villásreggeli, zonosörrel együtt 16 lej.
Töptner Willy
vendéglős

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő

BRASSÓI LAPOK nyomdavidálatana kiadása és rotációs nyomdája, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

HIRDETÉSEKET teljesznek a kiadóhivatal, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratui Traian 1 (Halmágyi Pál) — Jász: Str. S. Barnaui 10. (Ostian Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanța 2 (Balogh Géza), Telefon 17 Hunyad- és Alsófennfenn részére Kolozsvár: Str. Duba arilor 7. (volt Timár-ucca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjámín Árpád — Nagyszeben: Str. Furcului 13. (Szirováry László). — Nagybánya: Str. Nic Jiza 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Papo Géza-ucca 15. (Kertész László) Szatmárnémeti és Máramaros megyék részére — Szilágysármány: (Hesperin Ernő) — Fehérvár: Gyárveros, Figris-ucca 4 (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Rețele Ferdinand 25. (Danas József)

Megbízások elvételére és fizetések átvételére ienti, helyi megbízottakon kívül a központi megbízottak vannak felelőssé: Bartha Géza Dán Dániel, Gerő Sándor

Minden este Jazz és Tangó-Band

Európa kavéházban

Brassó, Kolostor-ucca 7.)

Glausiuss Tibor hírneves zeneszerző vezérlése mellett - Ha táncolni és jól mulatni óhajt okvetlenül ott legyen

Cara man à la Pilsen speciális sör, poharanként!

Hirdessen lapunkban!

Csak rövid ideig!

Végkiárusítás Bologa Emil cégnél Brassó, Buzasor 3

Eladás minden elfogadható árban!

Még c hű végig!